

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobáncai Református Társegyházközség lapja

I. évfolyam 2. szám

2012. március - április

„Mit keresitek a holtak között az élő? Nincs itt, hanem feltámadt. Emlé-

kezettek vissza, hogyan beszélt nektek, amikor még Galileában volt: az Emberfiának bűnös emberek kezébe kell adatnia, és megfeszíttetnie, és a harmadik napon feltámadnia.” (Lk 24,5-7)

Tartalom

1 – **HÚSVÉT: gyalázon nyert győzelem**

2 – **SZÓL AZ IGE**

Krisztus feltámadt, valóban feltámadt!

Nyilas Zoltán lelkipásztor igehirdetése

4 – **PORTRÉ**

Élete a gyógyítás és az éneklés

Beszélgetés Dr. Regius Ferenc tb. gondnokkal

5 – **Hívó ember – Vallásos ember**

6 – **Reménységéből élni**

Sebestényné Jáger Orsolya lelkipásztor írása

7 – **Péter bukása**

Versek

8 – **SCIENTIA SACRA**

„Fák között a kiválasztott”

Jelképünk a kereszt

Reményik Sándor: A kereszt fogantatása (vers)

9 – **Képek a bűnti evangelizációs hétről**

Gyermekdelután könyvvásárral – képek

10-11 – **JÉZUS SZENVEDÉSÉNEK TÖRTÉNETE AZ EVANGÉLIUMOK SZERINT**

Gyülekezetünk gyermekeinek rajzaival

12 – **„Isten hozott! Jó helyen vagy”**

Beszélgetés Victoriné Erdős Eszter lelkipásztorttal, a KIMM Ráckeresztúri Drogtérapiás Otthon vezetőjével

15 – **Hegyek között harangszó**

A csobáncai gyülekezet rövid története

16 – **ARCKÉPEK ÉS ÉLETKÉPEK**
GYÜLEKEZETÜNK MÚLTJÁBÓL

Demeter József lelkipásztor

18 – **RÉGI HISTÓRIÁK**

László Lajos iskolatanító alapítványa orgonára

Az idén lesz 70 éves a KIE-ház

19 – **KÖZÖTTÜNK SZOLGÁLNÁK**

Fiatalkoraink bemutatkozása

NÁLUNK KERESZTELTEK

GYERMEKKIRÁNDULÁS

ANNO

20 – **POSTALÁDÁNKBÓL**

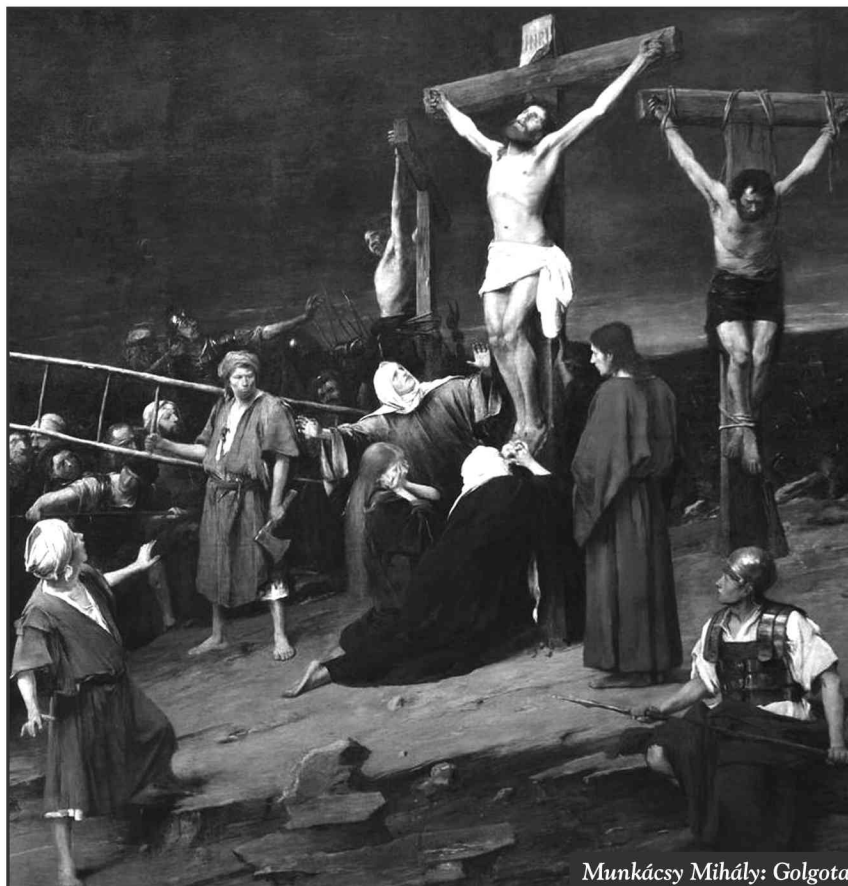
NAPLÓ

HÚSVÉT: gyalázon nyert győzelem

Jézusra már legelső gyógyításai után is figyeltek az írástudók, akik ismerték a mózesi törvényeket, és igyekeztek azokat – legalább betű szerint – betartani. Mivel pedig nemcsak gyógyításainak és tanításainak terjedt el a híre, hanem az is tudtukra jutott, hogy ő és tanítványai nem bűntöltek, hogy szombaton, a nyugodalom napján a gabonaföld mentén gyalogol, sőt tépdési a kalászkodat, vagyis munkát végez; megállapíthatták, hogy a mester a törvényt nem tisztelő emberek közé tartozik. Ettől kezdve egyre szigorúbb szemmel figyelték tevékenységét. Amikor pedig a bénának (Mrk 2,5) azt mondta, hogy „megbocsáttattak a bűneid”, már megkövezésre méltó halálos bűnnel: „istenkáromlással” vádolták meg. Jézus sorozatos cso-

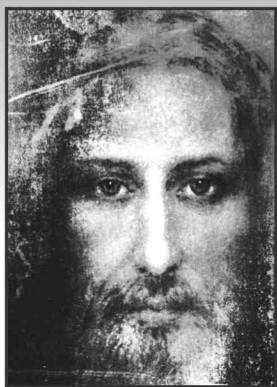
datételei ellenére is képtelenek voltak meglátni, hogy olyan emberfölötti hatalommal rendelkező személlyel állnak szemben, aki valóban megbocsáthatja a bűnös ember bűneit.

A virágvasárnapi örömműnnp szép volt és felemelő, de már csak azt tette szemmel láthatóvá, hogy a számárcsikón bevonuló szelíd mes-ter soha nem fogja diadalmasan kiűzni a római hódítókat, és nem állítja vissza Izráel királyságát a régi fényében, legföljebb a templomot tisztítja meg a kufároktól; mivel Jézus országa „nem e világból való” (Jn 18,36). Innentől már az írástudók akadály nélkül átvethették a kezdeményezést. És bekövetkezhetett a megaláztatások napja: a nagytanács kimondhatta az ítéletet, hogy Jézus „méltó a halálra”, a mestert leköp-

Munkácsy Mihály: Golgota

SZÓL AZ IGE

Krisztus feltámadt, valóban feltámadt!

„én elsősorban azt adtam át nektek, amit én magam is kaptam; hogy tudniillik Krisztus meghalt a mi bűneinkért az Írások szerint. Eltemették, és – ugyancsak az Írások szerint – feltámadt a harmadik napon, és megjelent Kéfásnak, majd a tizenkettőnek.” (1 Kor 15, 3-5)

Egyházi ünnepeink nemcsak arra való alkal-mak, hogy egyszerűen megemléke-zünk, a rég-

múlt eseményeiről, hanem különösen arra rendeltettek, hogy mindig, újra megtöltsük az evangélium erőivel. Különösen fontos ez a húsvéti ünnepe, mikor Jézus feltámadásában – ahogyan ezt egyik neves magyar teológus mondta: – „az örökélet erői szabadulnak fel ebben a világban”.

Ünneplésünknek egyik lényege, hogy eszünkbe jusson az az evangélium, amely által üdvözülhetünk, ha megtartjuk – mondja a 15. rész első verseivel Pál, de vele együtt mondhatjuk most mi is. Ugyanis a felolvasott igében a Bibliával foglalkozó kutatók egybehangzó véleménye szerint egy ősi – talán a legrégebb – hitvallás van beleszőve: Krisztus meghalt a bűneinkért az Írások szerint és eltemették, és feltámadott harmadnapon az írások szerint, és megjelent tanítványainak. Ez a hitvallás a keresztyénség fundamentuma, nem pedig járulékos elem. Nem egy tanítás a sok közül, hanem ezen a hitvalláson alapszik a keresztyén egyház. „Jézus feltámadásában találjuk meg a keresztyén hit szilárd fundamentumát. Ha ez megdőlné, akkor vele együtt minden megdőlné, amit a keresztyének hisznek és vallanak”. Ahogy Pál is mondja ez a hitvallás kettős pilléren áll: Krisztus meghalt és feltámadt az írások szerint. Halálának bizonyága az, hogy el is temették, feltámadásának bizonyága pedig, hogy megjelent a tanítványainak.

A keresztyén egyház tehát nem átmenet nélkül, nem közvetlenül nőtt ki Jézus földi szolgál-

latából. Nem úgy történt, hogy Jézus tanítványokat toborzott maga köré, akiket ő mindenre megtanított, s miután meghalt, követői egyenesen folytatták az abbahagyott missziói munkát. Nem így volt, ezt mindnyájan tudjuk. Valóságban Nagypénteken Jézus tanítványi körét egy teljes összeomlás sújtotta. Barátai elvesztették a lábuk alól a talajt. Nem tudták, mit hoz a holnap. Az első húsvét hajnala ugyanis – a halált körülvevő fájdalom miatt – szomorú. Ezért a feltámadás híre, olyan képtelenül hangzik, hogy nem is olyan egyszerű őszinte szívvel hitelt adni neki, sem akkor, sem pedig ma.

Hiszen a feltámadás, a halálból való megelevenedés olyan gondolat, ami semmiféleképpen nem fér bele a mi gondolatainkba, fogalmi kereteinkbe. Sehogyan sem illeszthető bele a mi emberi lehetőségeink és váradalmaink dimenziójába. Teljességgel kisiklik a kereső, kutató ember kezei közül. Sokkal könnyebb elképzelnünk, hogy valaki elhagyja ezt a földet és egy másik bolygóra távozik, mint azt, hogy valaki elhagyta a halál fogságát és visszatér, megelevenedik. Mert a halál – minden földi tapasztalatunk alapján – úgy érezzük – mindenható. Támadhat ellene az orvostudomány minden megengedett fegyverrel, támadhat ellene a mikrobiológia, a génsebészet akár „tiltott eszközökkel is”, mégiscsak úgy látjuk és érezzük, minden emberi küzdelem ellenére végül mindenki leteszi előtte a fegyvert.

Azonban látnunk kell az emberi kétségbeesésünk végtelenségét is, mert lehetséges egyrészt, hogy az ember minden eszközt mozgósít, hogy „kihúzza a halál fullánkját”, a kutatók nagy része azon fáradozik, hogy a halálos kórok ellen felvegye a már-már reménytelennek tűnő harcot, másrészt arról a hatalmas fegyverezetről hallunk, amellyel pillanatok alatt ki lehet-

ne irtani az emberiséget. Nem csoda mindezek után, hogy a magunk élete is minden pillanatban a haláltól fenyegetett élet és retteg.

Persze a halál sötétségéről, fenyegetéséről, megdöbbentő hatalmáról és hatásairól a Biblia is nyíltan beszél:

Erről szól húsvét hajnalának története, mondhatnánk az értetlenkedésnek a története: magdalai Mária csak bolyong a temetőkerben és sír, mikor az üres sírt a feltámadás biztos jelét látja... és a szomorú, balga emmausi tanítványoknak sem elég a feltámadás híradása...

Sőt – ha mindezt még fokozni is szeretnénk – azt is olvassuk, hogy a „bűn zsoldja a halál” (Róm 6,23). Ez azt is jelenthetné, hogy a bűn jutalma, fizetése, díjazása, amelyet azoknak fizet, akik a szolgálatában állnak, akik neki dolgoznak. Egy képpel élve hasonlatos mindez a fizetésnap-hoz, amikor a pénztáros az alkalmazottakat kifizeti: megkapjuk ami teljes joggal a miénk, amit a teljesítményünkkel kiérdemeltünk. Sőt a halál – biblikus szempontból nézve – sokkal megrázóbb, mint az a gondolat, ami legelőször az eszünkbe jut, mikor erről hallunk. Nemcsak arról van szó, hogy egyszerre meg kell halnunk, ennél az sokkal nagyobb, sokkal veszélyesebb. Olyan sötét árnyék az emberi élet felett, amely állandóan azt súgja: ember, az életednek semmi értelme. Életed elvetett, megvetett élet, olyan, aminek Isten, az ember-társaid és magad számára semmi értéke nincs. A halál azt jelenti, hogy mi csak elpusztulhatunk, porrá és hamuvá lehetünk. A halál az, amivel a bűn fizet nekünk. Az ember pedig mindettől természetesen fél, de aki ezt nem veszi egészen komolyan, „aki nem ijed meg, aki nem ismeri fel a végtől való félelmet, aki nem értette meg, hogy ez az élet Isten ajándéka... az nem tudja felfogni azt, hogy mit jelent a feltámadás”. Mert ez a szó oldja fel életünkben ezt az iszonyú félelmet.

döshették, ütlegethették, szidalmazhatták, a helytartó véresre korbácsoltathatta őt és helyben is hagyhatta a felheccelt tömeg által kikövetelt halálos ítéletet, a keresztre feszítést.

„...a véteink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az Ő sebei árán gyógyultunk meg. Mindnyájan tévelyegtünk, mint a juhok, mindenki a maga útját járta. De az Úr őt sújtotta mindnyájunk bűnéért. Amikor kínozták, alázatos maradt, száját sem nyitotta ki. Mint a bárány, ha vágóhídra viszik, vagy mint a juh, mely némán tűri, hogy nyírják, ő sem nyitotta ki száját. Fogság és ület nélkül hurcolták el, de

kortársai közül ki törődött azzal, hogy amikor kiirtják a földön élők közül, népe véte miatt éri a büntetés?!” (Ézs 53)

És ezzel az Atya akarata szerint ELVÉGEZTETETT a megváltás műve!

Nagypéntek után azonban bekövetkezik a feltámadás. Vasárnapra már üres a sír. A sírhoz kilátogató magdalai Mária találkozik az élő Jézussal. Majd a vidékre menekülő két tanítvány is találkozik vele. Végül pedig a tizenegy tanítvány is megláthatja őt. Jézus legyőzte a halált, üdvösségünkre.

Takács László

Takács László

A jövő a kiút elkészítettét már nekiünk Jézus Krisztusban! Az isteni üdvterv letörte a halál fullánkját! Az életnek nincsen vége a halál kapujában. Éppen ezért feküdt Jézus Krisztus, mint halott a sírban a húsvéti történet szerint. Ő azért szenvedett, azért halt meg és azért temették el, mert hagyta, hogy a mi történetünk, a mi életünk az Ő története és élete legyen. Bűneinket magára vette, mintha maga lenne vétke és odaállt helyettünk, hogy elfogadja azt a bért, amit a bűn fizet. A mi bűneink béréért ő fizetett meg, ahogyan a Kolossébeliekhez írott levelében Pál fogalmaz: „Eltörölte (ti. Isten) a követe-lésével minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, eltávolította az útból, odaszegezte a keresztfára. Lefegyverezte a fejedelemségeket és hatalmasságokat, nyilvánosan megszégyenítette őket, és Krisztusban diadalmaskodott rajtuk.” (Kol 2,14) Isten közbelépett az emberért, az ember életéért – mondhatnánk – fordított egyet a történelem kerekén. Krisztus feltámadása, az ember megmentésének a bűnbocsátnak a záloga. Ezért énekeljük kedves húsvéti éne-künket: „Krisztus feltámadott, kit halál el raga-dott, örvendezzünk vigadjunk, Krisztus lett a vigaszunk. Hallelúja, ha Ő fel nem támad nincs többé bűnbocsátnak...”

Az ember „már nem tulajdona annak, akinek joga volt hozzá, már nem tartozik bele többé az átok a halál és a pokol világába, már átkerült Isten szeretett Fiának királyságába. Ez azt jelenti: teljes formaszerűséggel elvetett róla bűnös voltának állapota.” Ezért lehet igaz Pál diadal-mas, ugyanakkor – húsvéti szempontból nézve

– gúnyos kérdése: „Halál, hol a te diadalod? Halál hol a te fullánkod?” (1 Kor 15,54). Vagy ahogyan az ószövetségi prófétáknál olvashat-juk: Isten véget vetett a halálnak örökre (Ézs 25,8), Hol van tövised, halál? Hol van a fullán-kod, holtak hazája? (Hós 13,14)

Hiszen a „harmadik napon” egy új világkor-szak kezdődött, egy új létforma jelenik meg, mert Jézus Krisztus halála a régi világot minde-nestül elintézte. A halál mindenhatóságáról mondott történet, sőt a történelem is – láthatjuk – megváltozott. Krisztus megmutatta a halál zsarnoki hatalmának mulandóságát. Megmutat-ta neki, s megmutatja nekünk is, hogy mégsem olyan nagy úr, mint amilyennek mutatja magát. Az első húsvét óta bebizonyosodott, nincs vége mindennek, ha egyszer eljön és megjelenik.

Jézus Krisztus feltámadásában – hitünk szerint – az jelent meg, hogy Isten, Fiának személyé-ben megnyerte a diadalt. A halálnak, a pokol hatalmasságainak nincsen több esélye. Hiszen „Krisztus feltámadásának csodája leveszi ró-lunk a halál istenítésének kötelékeit, melyek most bennünket fogva tartanak”. Húsvét a győ-zelem kihirdetésének ünnepe, s húsvétról visz-szatekintve válik a keresztt a győzelem jelévé. A hatalmasságok harcának ugyanis vége van. „A játszma már meg van nyerve, még ha a bukott játékos tehet is néhány húzást”. Jézus tehát „meghódította ama félelmek királyát” – mondja húsvéti énekünk – mikor a halált, mint ellensé-get legyőzte.

Tudom, hogy olyan csoda ez, amit magya-rázni nem lehet. Ez előtt csak megállni, elgon-dolkodni és leborulni lehet, mert Jézusban em-beren túli áldás érkezett a világba. Ezért hi-szem, hogy az ő feltámadása valóság. A Krisz-tus feltámadása ezért nem annyira a fej, az értelem dolga, hanem a szívé! Húsvét napján pedig minket, elsősorban tehát a szívünket hívja a vele életre, az Aki halott volt, de feltámadott és örökké él. Hitünk nem halottkultusz, közép-pontjában nem egy síremlék, hanem a feltá-madott Krisztus áll, aki az Atya jobbán ülve most, ma is életet kínál: „jőjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagy-tok terhelve, és én megnyugvást adok nektek”. Mindez pedig azért lehetséges, mert Krisztus feltámadt, valóban feltámadt! Amen

Nyilas Zoltán lelkipásztor

A húsvét ideje

A húsvéthoz kapcsolódó ünnepek a mozgó ünnepek közé tartoznak, amelyek minden évben más időpontra esnek. A nyugati kereszténység húsvétja mindig március 22. és április 25. közé esik. Az első niceai zsinat 325-ben határozott úgy, hogy az egyház tagjai a húsvétot ugyanazon a vasárnapon ünnepeljék, és-pedig legyen a keresztény húsvét idő-pontja a **tavaszi napéjegylenlőség utáni első holdtöltét követő vasárnap**. Ennek meghatározására azonban nem jelöltek ki módszert, így például az alexandriai és a római pátriárka alá tartozó egy-házrész másképpen számította a húsvét időpontját. Később, a VI. században Dionysius Exiguus alkotott egy olyan eljárást, amely azóta is a húsvét időpont-jának számítási alapját képezi.

Az ünnepek ünnepe

A húsvéti ünnep neve különböző nyelve-ken más és más, közös eredete azonban a hús-vét héber neve, a pészah. A szó kikerülést, el-kerülést jelent, pészah napján ünneplik a zsidók az egyiptomi szolgaságból való szaba-dulásukat. Eredetileg a keresztyén és a zsidó ünnep egybe is esett. A niceai zsinat K.r.u. 325-ben szabályozta a keresztyén ünnepek rendjét, ekkor vált el a két ünnep ideje. A magyar szó: húsvét, az azt megelőző időszak, a negyvennapos böjt lezárulását jelzi, és a nagyböjt utáni húsvésre utal. A húsvét egy-beesik a tavaszi napéjegylenlőség idején tartott termékenységi ünnepekkel, melynek elemei a feltámadás, az újjászületés. A keresztyén egyház szertartásaiban a hosszú ünnepi idő-szak átfogja a tavaszi hónapokat.

Az előkészületi idő a nagyböjt, amely Jézus negyvennapos sivatagi böjtjének emlé-kére, önmegtartóztatására tanít. A nagyböjt utolsó szakasza a nagyhét, a húsvétot közvet-lenül megelőző hét nap. Első napja a virág-

vasárnap, Jézus Krisztus jeruzsálemi bevonu-lásának emlékeztetése. A nagyhét „szent há-romnapja”: nagycsütörtök, nagypéntek és nagyszombat. Nagycsütörtök az utolsó vacso-ra és a szenvedés kezdetének, nagypéntek Krisztus szenvedésére és kereszthalálára való emlékezés ünnepe, míg nagyszombat már a húsvéti örömmünnepe kezdete.

A húsvéti időszak voltaképpen a húsvétva-sárnapot követő negyven napot jelenti, mely az öröm jegyében telik el. A húsvét első napja húsvétvasárnap, a Feltámadott Krisztus meg-tapasztalása, míg húsvéthétfő az ünnep má-sodik napja. A húsvét utáni hét húsvét hete, egyes magyar vidékeken fehérhét, amely fehérvasárnapig tart. Áldozócsütörtök, Jézus mennybemenetelének napja, ezzel ér véget a húsvét ünnepkör időszaka. Magyar neve utal arra, hogy a húsvét utáni negyvenedik nap csütörtök; másfelől őrzi annak emlékét, hogy egykor e napon volt a gyermekek első áldozá-sa, illetve konfirmációja.

PORTRÉ

Élete a gyógyítás és az éneklés

Beszélgetés Regius Ferenc tiszteletbeli gondnokkal

Tizenöt évvel ezelőtt történt, akkor már hónapok óta építkeztem. Egészen addig, amíg úgy meg nem rándítottam a hátamat, hogy másnap már a felöltözés is kínna bizonyult. Eppen csak el tudtam jutni háziorvosomhoz, Regius Ferenchez, aki rám nézett, és már mondta is: izomgyulladás. Beinjekciózott, hogy legalább a kórházig eljussak. A fiatal orvosok hosszan nézegettek, vizsgálgattak, mire megállapították: alighanem izomgyulladásom van. Egyébként pedig nem ismerik a háziorvosomat, de kalapot emelnek előtte a gyors diagnózisért.

– A szegedi egyetemen, ahol az orvoslást elsajátítottam, megtanították, hogy a hátizom gyulladását általában már a paciens kényszermozgásából felismerjük – mosolyodik el gyülekezetünk tiszteletbeli gondnoka, amikor felidézem a történetet.

– Egyébként természetes volt, hogy a gyógyításnak szenteli az életét?

– Ahogy mondani szokták, apró gyerekkorom óta orvos akartam lenni. Édesanyám beteges volt, én pedig szerettem volna meggyógyítani. Sajnos, erre nem kerülhetett sor, egy évvel azután, hogy felvettek az egyetemre, meghalt.

– Melyik gimnáziumból jelentkezett?

– A Lónyayból. A mi évfolyamunk volt az utolsó, utána államosították az iskolát, és csak a rendszerváltozás után kapta vissza az egyház.

– Egyházi iskolából az orvosi egyetemre az ötvenes években? Nem lehetett könnyű.

– Szerencsém volt, nagyon jó képzést kaptunk. Annak ellenére vettek fel, hogy humán osztályba jártam, ahol, ugyebár, nem azokra a tárgyakra helyezik a fő hangsúlyt, amiből az orvosi egyetemek felvételi jein kérdeznak.

– Hol járt egyetemre?

– Szegedre vettek fel. Nyaranta pedig az újpesti Árpád Kórházban szerezhettem szakmai gyakorlatot, a nőgyógyászaton.

– Nem gondolt arra, hogy szülessz?

– Gondoltam, persze, csak közben megtesztelt a sebészet is.

– Ehhez képest körzeti majd háziorvosként élte le az életét...

– Szerettem volna az Árpád Kórházban elhelyezkedni, de erre nem nyílt lehetőségem. Viszont felajánlották, hogy vállaljak orvosi feladatot a minisztériumhoz tartozó munkaterápiás intézet három részlegénél, Budakalászon, Pomázon, valamint a külterületén, Dolinapusztán.

– Ekkor járt először Pomázon?

– Dehogy, sokkal korábban ismertem a települést. Édesapám Szigetmonostoron volt kántortanító – édesanyám átvárt Leányfalura taní-

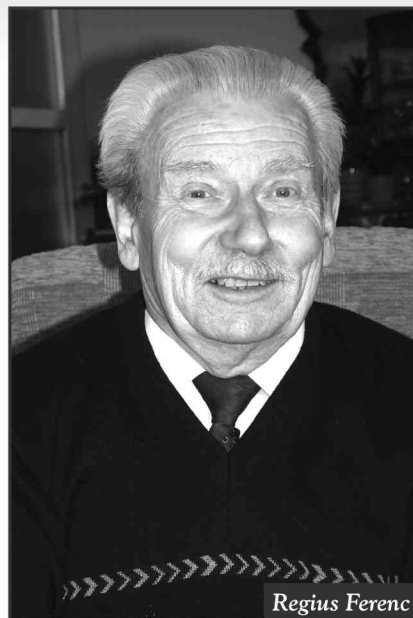
tani. Monostoron volt lelkes Demeter József, akit 1944-ben helyeztek Pomázra. Emlékszem, tíz éves voltam, segítettem a költözésben, hajhattam a lovakat. Persze szigorúan a felnőttek felügyelete mellett... Ekkor jártam először Pomázon.

– A sors iróniája, hogy az egyetem elvégzését követően itt ajánlottak fel orvosi állást.

– De kellett hozzá Erdélyi Sándor, a mostani kántorunk édesapjának a felajánlása is. Neki ugyanis üresen állt itt egy háza, javasolta, hogy a feleségemmel költözzünk oda.

– Honnan a nagylelkűség?

– Akkor már rokonai szálak kötöttek bennünket egymáshoz, édesapám ugyanis másodszor is megházasodott, és Sándor testvérét, Máriát vette nőül.

Regius Ferenc

– És ezek szerint ekkoriban már házas volt doktor úr is.

– Szigorló orvosként kaptam egy levelet az édesapámtól, hogy jár a szentendrei kórusba egy csinos, fiatal tanítónő Tahiból. Kiderült,

hogy ő az egyik legjobb lónyaista barátom unkahúga. Amikor legközelebb hazajöttem, bemutattak bennünket egymásnak, s szerelem lett az ismeretségből. 1958 nyarán kértük házasságunkra Isten áldását, Gulyás László lelkes, feleségem unokatestvére szolgálatával. Két gyermekünk született, Judit és Márti. A családi házunkban egyébként három generáció él együtt.

– Amilyen hűséges a házasságában, anynyira hűtlen volt a munkaterápiásokhoz...

– Az ottani betegnek döntő része gyógyíthatatlan, én pedig

Regius Feri és Demeter Levente Magyar Zsuzsikával

vágytam az orvosi sikerre. Kértem, hogy amint lehet, helyezzenek ki körzetbe. Így lettem másfél év múltával orvos Pilisszántón, amihez akkor Pilisszentkereszt és Dobogókő is tartozott.

– Miként közlekedett a hegyi falvak között?

– Vettem egy Danuvia motorkerékpárt. Ez bírta a hegyi terepet, de azért kerültem cifra helyzetbe is. Egy téli utamról hazafelé például leesett a lánc, én pedig az egyik paciensem udvarán landoltam, szerencsére épségben.

– Meddig szolgálta a tót atyafiak egészségét?

– Hat éven keresztül. Aztán arra kapacitált kollégám, Brezanóczy János, hogy jöjjenek át Pomázra, mert új körzet létesül. Én pedig jöttem is, 1966-tól 2002 nyaráig körzeti, majd háziorvosként gyógyítottam a pomáziakat, üzemorvosként pedig egészen 2010-ig.

– Amint Pomázra költözött azonnal bekapcsolódott a gyülekezet életébe?

– Természetesen. Demeter nagytiszteletű úr már akkor szerette volna, hogy presbiter legyek, amikor a munkatérapián dolgoztam, de én azt még túl korainak tartottam. Amikor másodszor is felajánlotta, elfogadtam a megtiszteltetést. Halála, 1976 után pedig Szűcs Ferenc nagytiszteletű úr felkért a gondnoki tisztség ellátására is. Pap Lászlóné nagytiszteletű asszony nyugdíjba vonulása óta tiszteletbeli gondnoka vagyok a gyülekezetnek.

– A gyülekezet énekkarának viszont most is aktív tagja.

– Az éneklés az életem része, ami édesapám hivatása után természetes is. Ahová tett az Úristen az életem során, ott mindig tagja voltam, szerveztem az énekkart. Énekeltem az

édesapám mellett, a Lónyayban, az egyetemen – itt tanultuk be egyebek mellett Kodálytól a Mátrai képeket, valamint a Jézus és a kufárokat –, de még a munkatérapián is szerveztem énekkart. A szentendrei városi kórusba évtizedek óta minden kedden átjárok a feleségemmel. Amióta pedig megalakult a pomázi Psalmus-kórus, annak is lelkes tagjai vagyunk.

– Soha nem piszkálták a nyíltan megvallott hite miatt?

– Talán szerencsém volt, talán látták, hogy úgylis hiába tennék, de soha nem volt ilyesmi-féle problémám. Amikor megüresedett a járási főorvosi tisztség, a szentendrei titkár említette, hogy rám gondoltak utódként. Aztán csodálkozva kérdezte: Te nem vagy párttag? Nem vagyok. Akkor, sajnos, nem lehetsz. Hát akkor nem leszek. A marxista esti egyetem alól viszont nem tudtam kihúzni magam. Hétfőn délutánonként tartották a fejtágítót, ahonnan rendszeresen késsem. Egyszer rám is szólt az előadó, mire én visszakérdeztem: Most mi a fontosabb? Az, hogy időben ideérjek, vagy hogy gyógyítsam a betegeimet? Nem szólt semmit.

– Doktor úr, miként látja a gyülekezetünk életét?

– Legnagyobb örömöm, hogy meglendült. Ennek az egyik legutóbbi jele éppen az újságunk létrejötte, de említhetnék számos más példát is. Nemrégiben találkoztam Fónagy Miklós esperes úrral, akinek megköszöntem, hogy hat évvel ezelőtt a presbitérium figyelmébe ajánlotta Nyilas Zoltán nagytiszteletű urat, aki ereje határáig sokat tevékenykedik gyülekezetünkben.

Hardi Péter

Vázlatok a biatorbágyi csendes heti igehirdetésekből

HÍVÓ EMBER – VALLÁSOS EMBER

A hívó élet mindig gyümölcsöt terem. Olyan, mint a jó földbe vetett mag, bőségesen terem. A hívó ember Istenben bíz. Életében bármi történhet, Istenbe vetett bizalma minden helyzetben erősíti. Azzal a tudattal éli az életét, hogy szívében Isten Szentlelke. A hívó ember örömmel, szívesen végzi munkáját. Hite segíti, hogy tevékenysége megszentelődjön, és az egész világot építő, Isten terveit megvalósítani segítő munkává nemesedjen. A hívó ember ugyanakkor magára ölti Isten fegyverzetét, hogy védelmezze hitét a sötétség erői és a gonoszság hatalmai ellen. „Vegyétek fel az üdvösség sisakját is, és a Lélek kardját, amely az Isten igéje” (Ef 6,17) – hirdeti a Szentírás.

A hívó embert meg kell különböztetni a vallásos embertől. A hívó ember mindig kiáll az Isten elé, és engedelmes, ezzel szemben a vallásos ember rejtőzik, elbújik, képmutató, nem ad, de követel, és csak a saját hasznát nézi. Nincs

személyes kapcsolata Istennel. A vallásos ember mindig talál kifogást, ha valamit nem akar megtenni, ürügyként mindig felbukkan egy akadály. Amire hivatkozhat, ha az Úr elé hívják, vagy ha munkában, családban, közösségben számítanak rá. Vagy megígéri, és mégsem megy. Aki nem ígér és mégis megy, az a hívó ember. A vallásos önhitű, azt gondolja fölünyesen: „hiszek Istenben a magam módján, de nem kérek se papokból, sem egyházból”. És nem olvas Bibliát. Jeremiás pedig így tanít az Istenbe vetett bizalommal megáldott életéről: „Átkozott az a férfi, aki emberben bíz, és testi erőre támaszkodik, az Úrtól pedig elfordul a szíve! Olyan lesz, mint a bokor a pusztában, nem remélheti, hogy eljön valami jó. Ott tengődik kövek közt a pusztában, a szíkes, lakatlan földön. De áldott az a férfi, aki az Úrban bíz, akinek az Úr a bizodalma. Mert olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa, amely a folyóig ereszt gyöke-

reit, és nem fél, ha eljön a hőség, lombja üde zöld marad. Száraz esztendőben sincs gondja, szüntelenül termi gyümölcsét” (Jer 17,5-8).

A hívó ember is vallásossá válhat, hasonlatos Ádámhoz, Káinhoz vagy Noéhoz. Akik hívók voltak, de sok cselekedetüket vallásos jellemvonás hatotta át. Kiüresedett hitük felszínessé vált. Isten minden embernek feladatot ad, és azon a poszton akarja látni, ez a poszt az ember „helye”. Ha az ember elhagyja Istent, a posztját is elhagyja. Isten pedig számon kéri rajtunk, elvégeztük-e a ránk bízott feladatot? Isten előkészítette az utat az embernek visszafelé is, így lehetőségünkben áll visszatalálni hozzá. Erre biztat az Ige is: „Nincsen azért immár semmi kárhóztásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak, kik nem test szerint járnak, hanem Lélek szerinti” (Róm 8,1). A Krisztusban élt élet az a keskeny út, amelyre rá kell találnunk. Sánta János

REMÉNYSÉGBŐL ÉLNI

„Él az Úr, áldott az én kösziklám, magasztaltassék szabadító Istenem!” (Zsolt 18/47)

Csendes augusztusi éjszaka volt. Megálltam a kiságy mellett, és néztem az alvó gyermeket.

– Még csak négy hetes – gondoltam –, vajon mit tud, mit érzel a körötte lévő világból?

A kicsi békésen szuszogott, majd – talán községemet érezve – váratlanul elmosolyodott.

– Ó, Uram, olyan csodálatos ajándékot adtál nekünk megint – suhant át bennem egy fohász –, köszönöm Neked mind a három gyermekünket. Segíts, hogy jó szülei lehessünk!

A másik szobának félig nyitva volt az ajtaja, kihallatszott a két nagyobb gyermek egyenletes lélegzetvétele. Aztán a kicsi felsírt. Éjfélre járt az idő, eljött az etetés ideje, megszojtattam.

Aztán én is megszomjaztam.

– A kamrában van még egy flakon meggylé – jutott hirtelen eszembe –, néhány napja vet-tük, és még nem fogyott el teljesen. Hova is tettem? Tudom már! Ott van a polcon, csak fektetve fért el, abból csinálók magamnak egy szörpöt, és lefekszem aludni.

De minden egészen más-ként történt, mert néha minden egészen másként törté-nik, mint ahogyan az ember elképze-li. A flakonban a me-leg nyári napokon megerjedt a gyümölcslé, és a túlnyo-mástól a műanyag kupak olyan erővel vágódott a jobb szemembe, hogy nem is fájdalmat éreztem, hanem döb-benetet.

– Mi volt ez a hatalmas csattanás? – ösz-tönösen a jobb szememhez kaptam. – Uram, add, hogy ott legyen még a szemem! – gondol-tam kétségbeesetten. Végigtapogattam az arco-mat, a bőröm száraz volt, de látni nem láttam semmit. – Nem akarok megvakulni, nem akarok megvakulni... A bal szememmel amúgy sem látok jól – gondoltam riadtan, és botladozva in-dultam az emeletre férjem dolgozószobája felé.

– Baj van, baj van – sírtam kétségbeesetten –, a kupak... – Szegény férjem nem értett sem-mit. – Imádkozz velem, kérjük Isten, hogy ne vakuljak meg – sírtam, és térdre borultam.

Kicsivel később a konyhában már el tudtam mondani, mi történt. A gyerekek nem ébredtek fel. Tamás taxit hívott, hogy bemehessek a sze-mészeti klinikára. Még mindig nem láttam sem-mit, csak egészen szűk résen, egészen halványan. Nagy fekete folt úszott a szemem előtt. A taxi percekben belül megérkezett. Indulás előtt a kony-haszékra roskadva kinyitottam a Bibliámat, és rosszul látó bal szememmel rámeredtem a nyitott könyvre.

– Szólj hozzám, Uram! – Ezt olvastam: „Ez

Sebestényné Jáger Orsolya A HARMADIK NAP

Átadták Őt a Templom főterén.

Némán állt ott, fejét szótlan lehajtva.

Míg penészsé porladt fölöttünk az ég – talán, mert Ő is így akarta.

Mi láttuk a Golgotán a döb-bent bitófákat.

Hetvenkét temetetlen, vérbe fagyott óra...

Szemünk ezután csak árnyékokat láthat, a csillagporos ígélet nem vált hát valóra.

Majd szótlan lapultunk az árkádos szobában, mint ki már mindenről számot adott, midőn megállt közöttünk e múlthatatlan percben ki harmadnapon feltámadott.

a betegség nem halálos, hanem Isten dicsőségét szolgálja...” (Jn 11,4).

A taxiban már beszélgetni is volt erőm a so-főrrel:

– Képzelje, múlt héten a nagymamám esett el, szegényke, és neki is a jobb szeme néz ki ugyanígy. Lehet, hogy „szemjárom” van a csa-ládban? – A taxisofőr segítőkészen bekísért a klinikára.

– „Ez a betegség nem halálos”... nem vég-leges... talán – ugye, van remény? – Dobogó szívvel várokotam a hideg vaspadon.

Az éjszaka csendes volt, hamar sorra kerültem.

– Nem vált le a retinája – mondta a kedves, fiatal doktornő –, de azért próbáljon minél keve-sebbet emelni, pihenni.

– Doktornő! A kisbabám több mint öt kiló. Őt emelgethetem, járkálhatok vele?

– Kímélje magát, ha lehet, és ne tegyen hirtelen mozdulatokat – tanácsolta a doktornő kedvesen.

A rákövetkező napokban nagyon lassan, fokozatosan visszanyertem a látásomat. Soha nem fogom tudni eléggé megköszönni Istennek,

mint ahogy azt sem, hogy nemcsak férjem, két másik kicsi gyermekünk, de a család többi tagja és sok barát, ismerős is eljött, hogy segítsen. Volt étel, volt tiszta ruha, és Marcikát olyan sokan ölelgették, emelgették – helyettem is.

– Talán meggyógyulok teljesen – gondoltam reménykedve. – Hálából újra végigolvasom az egész Öszvetséget.

De a próba még nem ért véget. A nyár utolsó hetében végre együtt nyaralhatott a kis család három napot a Balaton parton.

– Mi ez a furcsa villanás a szemem sarkában? – kérdeztem magamban. – Egyre gyakrabban látom. Olyan, mint a tűzijáték fénycsikjai.

Néhány nap múlva elmeséltem egy gyermek-kori jó barátomnak, aki orvosként ezt mondta:

– Sürgősen menjete el a szemészetre. Ez nem jót jelent.

Újra egy szemészeti osztály, újra vizsgálatok – a retina nem vált le –, ez van most. De nem tudhatjuk, hogy mi lesz majd...

Reménységből élni. Csak Jézus, az Úr tud erre megtanítani. Élni úgy, hogy mindennap megkö-szönjük, amink van, amit Ő ad kegyelméből. Hin-ni, néha összeszoruló, néha remegő, de mégis – némely pillanatban – teljes szívvel, hogy Ő nem hagy el, és ígéreteit megtartja a mi javunkra, csak az Ő segítségével lehetséges. Hinni abban, hogy megbocsát – akkor is, ha nem érdemeljük meg –, csak Ő tud megtanítani. Olyan gyengéden, olyan bölcsen, és néha olyan szigorúan – ahogyan an-nak idején a tanítványait tanította – csak Ő tud. Hiszem, hogy most is ezt teszi, velünk is ezt teszi, mert meghalt, de feltámadt, legyőzte a halált, hogy bebizonyítsa: Ő jelenlévő Isten. Megteszi, ha hívjuk, ha igazán keressük Őt, belép az életünkbe, hogy Lelke által adhassa a legfontosabbat: önmagát.

Sebestényné Jáger Orsolya

Sebestényné Jáger Orsolya PÉTER (Lk 22,54-62)

Hamuszín holt napok egén írva volt,
hogy elkerülhetetlen tagadásom.

Sebem nem oldja csend, s nem oltja forrás
magába fúló, forrongó világom.

Kőfalra dőlve sírok ott, hogy hadd ejtsen
homlokomra száz érdes pórus mély sebet,
vagy pörölycspapásként boruljon rám az ég,
s törjön százezer szilánkra az emlékezet.

Mert ott voltam én is, bús tűznél vacogva,
azon a póre, szélmarta éjszakán,
három kérdés koppant kavicsként a csendben,
s megfagyott a szívem és csonttá forrt a szám,

De hamuszín holt napok egén ez írva volt.
Utam örök útja lett mindnek, ki vétkezett.
Sebem nem oldja csend, s nem oltja forrás,
mert kegyelmet más nem ad csupán a Te neved.

A húsvéti események egyik emlékezetes mozzanatát szeretném felidézni. Ez a kiemelt rész nem a legfontosabb részlete Jézus kereszthalálának és feltámadásának, sőt nem is ő a főszereplője. Ez a megtörtént esemény Péterről szól, és rólunk, hívó emberekről.

Krisztus elfogatását követően hajnalban Péter távolról követte őt a főpap udvarába, hogy lássa, hogyan vallatják, kínozzák és ítélik halálra Jézust. Távolról követte őt, és leült a főpap udvarában lévőkkal a tűzhöz melegedni. Itt történt, hogy legnagyobb szegényére háromszor megtagadta, hogy egyáltalán ismeri Jézust. Előző este Jézus jelenlétében még fogadkozott, hogy a halálba is követi őt, bár az Úr megjövendölte, mit fog tenni Péter valójában.

És mi, keresztyén emberek is ugyanígy cselekszünk életünk során számtalanszor. Megtagadjuk Krisztust tetteinkkel vagy azok hiányával, képmutató étellel, szóval vagy éppen hallgatással. Ezért próbáljuk meg megérteni, mi vezetett ehhez a szánni való bukáshoz Péter esetében és miként viszonyul ehhez Jézus.

Péter bukásának három fő oka van.

Az első a rossz önismeret, a túlzott magabiztosság, az alázat hiánya. Sokkal különbnek hitte magát tanítvány-társainál, sőt előfordult, hogy Jézust is kiigazította. Mikor az Úr a saját szenvedését, kereszthalálát és feltámadását jövendölte meg, Péter megfeddte őt: „Mentsen Isten, Uram! Nem eshetik ez meg te véled” (Mt 16,22). Péter meg volt győződve arról, hogy viszonya Jézussal teljesen rendben van.

Másodszor: ő azt hitte, hogy tisztas távolból figyelheti majd, mi is történik Krisztussal.

PÉTER BUKÁSA (Lk 22,54-62)

Amint az Írás mondja „Péter pedig távolról követte” Jézust. **De Jézust nem lehet „távolról követni”.** Krisztus munkáját, küzdelmét e világban nem lehet a „lelátóról végigszurkolni”. Azaz meg lehet próbálni ilyen „szimpatizánsként” támogatni őt, de annak előbb vagy utóbb az Úr megtagadása lesz az eredménye.

A harmadik ok az, hogy Péter együtt mele-

gedett azokkal, akik éppen Jézust készültek megkínozni, halálra ítélni és kivégezni. Mit keresett ő ebben a társaságban, Jézus ellenségei között? Senki nem hívta őt oda. Jézus legalább is biztosan nem. Azért ment oda, mert úgy gondolta, szereti az Urat és féltette őt. De ez a „szeretet” csak arra volt képes, hogy megtagadást szüljön.

Mit tanulhatunk ebből a magunk hitére és keresztyén életére vonatkozóan?

Először is ismerjük be magunknak, hogy szemernyit sem vagyunk különbek Péternél. Ez a bibliai esemény rólunk, megváltott, hívó keresztyénekről szól. Nem mások cselekszenek így, akik gyengébbek, esendőbbek, bűnösebbek minálunk – mi vagyunk ilyenek.

Törvényszerű hát Jézus megtagadása? Nem az! Meg lehet állni ezen a lejtőn? Igen, meg lehet! De ehhez szükségünk van Jézusra. A történet így folytatódik: (Péter) „még beszélt, amikor hirtelen megszólalt a kakas. Ekkor megfordult az Úr, és rátekintett Péterre. Péter pedig visszaemlékezett az Úr szavára, amikor azt mondta neki: »Ma, mielőtt megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem.« Aztán kiment, és keserves sírásra fakadt.”

Jézus tekintete és szava menti meg Pétert és minket is. A Megváltó jól ismeri a mi szívünket, és tudja előre, mikor és hogyan fogjuk őt cserbenhagyni. Ő megeremti életünkben azokat a

helyzeteket is, amikor – gyakran keserves sírás árán, mint Péter – végre belelátunk a saját romlott szívünkbe. És ha képesek vagyunk végre sírni azon, hogy milyenek vagyunk, akkor van számunkra kegyelem és újrakezdés Jézusnál.

Krisztus azért mutatja meg, milyenek vagyunk, mert nem akarja, hogy így maradjunk. Neki nem mindegy ez. Ezért ne sértődünk meg ezen, hanem adjunk hálát érte. Ő utánunk nyúl, hogy megmentsen. És később sem veti a szemünkre.

Az Írás szerint később a feltámadott Krisztus Pétertől háromszor is megkérdezte: „szeretsz-e engem?” (Jn 21,15-17). Sőt, Jézus először így kérdezte Pétert: „jobban szeretsz-e engem ezeknél?”. De nem említette egy szóval sem a gyalázatos árulást. Jézus a megbánt bűnt nem emlegeti. És ez a Péter már egészen más ember. Harmadszorra a kérdésre csak ennyit felel: „Uram, te mindent tudsz; te tudod, hogy én szeretlek téged”. Ami számunkra is a legcsodálatosabb ezek után, hogy Jézus így felel neki: „Legeltesd az én juhaimat!”. Látjuk, hogy a feltámadott Jézus az ő igéjének hirdetését rábízta arra, aki három nappal azelőtt az első

nehézség láttán megtagadta őt. Ki tenne ilyet? Egyedül Ő, a Megváltó!

Ez adjon példát, reményt és erőt nekünk is, hogy bárholnán jövőnk, bármit vétettünk, bármilyen gyengék vagyunk, az Úr megment és megerősít minket is, és fontos feladata van a számunkra.

Mazaray Sándor

H.H. Barstow:

HA NEM LENNE HÚSVÉT

Soós László fordítása

Ha nem lenne húsvét,
Száradna minden lilium
A flandriai síkságon.
Lankadna sok-sok szép szírom,
Krisztus nem győzne a síron,
Ha nem lenne húsvét.

Ha nem lenne húsvét,
A hit akkor csak szárnyaszegett,
Élet reménye elveszett,
Többé erőre nem talál,
Az élet árny, szörny a halál,
Ha nem lenne húsvét.

Ha nem lenne húsvét,
Úgy értelmetlen a keresztség,
Ki rajta halt meg, elveszett.
Nevetsz vagy sírsz, az egyre megy,
A jószágot is megveted,
Ha nem lenne húsvét.

Ha nem lenne húsvét...
De volt, s Krisztus feltámadott.
Ha bűn s halál elragadott,
A lelked Krisztussal felkél,
A küzdelem mindent megér,
Mert mégis van húsvét.

Budakalász, 1985

Gyöngyösi Lászlóné HÚSVÉT ELŐTT

Óh, Uram, Jézus Krisztus,
Ahogy közeleg a Húsvét,
Egyre többet gondolok Rád.
Ahogy elmémben merengek,
Ott látlak a Keresztfán,
Fejed lehajtva, kezeid odaszögegezve,
Véred folyik, sebeid fájnak,
Te türelemmel, s szánalommal
Lenézel az ott állókra.
Ifjú koromra gondolva, én is
Úgy érzem, ott voltam,
S kiáltottam feszítsd meg-et,
S Te mondtad: „Atyám”
Bocsájtss meg nekik,
Nem tudják, mit cselekesznek!”
Elértem életem derekára,
Te nem vádolsz, s nem küldesz el,
Vétkeim sorolását türelmesen hallgatod,
Hozzám hajolsz, könnyem letörölöd,
Csak annyit mondasz,
Jó, hogy megtértél, hogy visszataláltál.

SCIENTIA SACRA

„Fák között a kiválasztott”

Keresztyén vagy keresztény szavunk nem a kereszt (latinul: crux) szóból, hanem Jézus Krisztus nevéből származik. A következőképpen: az óhéber *Mosiah*, azaz *Messias* jelentése: **Fölkent**. A Messias szó fordítása óhéberrel **ógörögre** a „**Krisztus**” szó a *Christosz* főnévből származik. Ebből született a görög *christianos*, illetve a latin *Christianus* kifejezés, amelyek jelentése magyarul „Krisztus-követő”, „krisztusi”.

Bár Krisztus és a kereszt szó gyökere, eredete más, keresztyén gondolkodásunkban évszázadok óta összekapcsolódik. Egy közmondásunk szerint: „*Mindenkinek megvan a maga keresztje*”, vagy eleink szavával: „*Senki sem lehet kereszt nélkül*.” Őseink tehát úgy gondolták, kereszt nélkül senki sem létezhet. Énekeskönyvünk 426. énekének első sora: „*Már keresztem vállra vettem...*” kiteljesíti a régi népi bölcseséget, hogy a keresztet vállra kell venni, vinni kell. Tehát kereszt és keresztyénség mégis összefügg. Nekünk, keresztyéneknek – nemcsak pomáziaknak, csobánkaiaknak – **jelképünk a kereszt**, amely a mi keresztünkénél sokkal mélyebb jelképiséget hordozó keresztre mutat, Krisztus keresztjére. Mit jelképez Krisztus keresztje? „*Minden életfa közül, mely egyszerűen mind a halál fája is, kétségtelenül Krisztus keresztjé a leghatalmasabb jelkép*.” – írja a jelképkutató, rajzfilmrendező Jankovics Marcell. Az ő saját kutatásain nyugvó gondolatai nagyban segítettek megérteni, milyen csodálatosan mély jel is Krisztus keresztjé, ahogy ő nevezi: „*Fák között a kiválasztott*”.

A kereszt egyszerre jelképe életnek és halálnak. Elmúlásnak és megújulásnak. Krisztus keresztjé elsőször is **a halál fája**, a halál jelképe. Mégpedig a szégyenletes halál jelképe. Keresztre a bűnös rabszolgákat feszítették. No meg a büntelen Istenfiút: Jézus Krisztust. Az ő halálának ez a szégyenletes volta olyan mélyen élt követőiben, az őskeresztyénekben, hogy keresztalálának első keresztyén művészetbeli ábrázolását csak halála után 420 évvel későbből ismerjük. A keresztalál nagy kinszenvedéssel járó kegyetlen halál. Így lehet jelképe Krisztus szenvedő egyházának, latin kifejezéssel az *ecclesia pugnans*-nak. Krisztus keresztjé azonban nemcsak halálfa, hanem Isten Jézus Krisztusban megtestesült kegyelméből **életfa** is. Krisztus keresztalála nemcsak szenvedéstörténet (passio), hanem üdvörténet is. A megváltás csodájának örömhíre (evangélium). A téli tetszhalálból való ébredésben a test nélküli húsvéti kereszt (Krisztus feltámadt) ezért lehet az em-

Jelképünk a kereszt

beriség eme nagy sorsfordító eseményének jelképe.

A keresztfában, pontosabban magában a keresztben már az Ószövetség népe is életjelet látott. Az óhéber (főníciai) írás egyik betűje a tav (körbe írt kereszt) olyan jel, amely Isten ortalmat biztosítja a halál ellen. (Lásd ehhez: 1Móz 4,15; 2Móz 12,13; Ez 9,4; Jel 7,3). A tav mint betűnév kimondva jelet, jegyet jelent. A jézusi korban + vagy x alakban írták a tav betűt. Ezért az Újszövetség népe, az őskeresztyének, akik közül már többen beszéltek görögül, mint az óhéberül, a tav betűt keresztjelként Krisztussal azonosították. Tehették ezt azért, mert az x alakban írt héber tav betű írásképeben megegyezik a görög X (khí) betűvel, Krisztus nevének kezdő betűjével. „*En vagyok az út, az igazság és az élet*.” – mondja Jézusunk János evangéliumában (Jn. 4, 16). Ő az élet, az Ő keresztfájából, csak

az Ő keresztfájából sarjadhat élet. Így és ezért lehet Krisztus keresztjé **életfa**, jelképe az örök életnek. Életfaként gondolt rá gyülekezetünk egykori lelkipásztora, Pap Laci bácsi is. Akinek annyi-szor, annyi féle szöveggörnyezetben elmondott szavai most is fülembe csengenek: „*De áll a Krisztus szent keresztje a Golgotán!*...” hirdelve Isten fiának a halál fölött aratott diadalát.

Krisztusnak a halál fölött aratott diadala miatt lehet a keresztfa **győzelmi jelkép**. Jézus Krisztus feltámadt, ezzel győzött a halálon. Ezért nevezheti a keresztet győzelmi jelnek Reményik Sándor, az erdélyi, protestáns költő sokak által ismert „*In hoc signo...*”, azaz „E jelben.” című versében.

A verscím egy régi legendára utal. A Római Birodalomban a kereszténységet I. Constantinus császár (uralkodott: Kru. 272 – 337) nyilvánította engedélyezett vallássá (latinul: *regilio licita*) és keresztyén hitre tért. Ennek a rendeletnek a kiadást a hagyomány ahhoz köti, hogy I. Constantinus a *Milvius-hídi csata* (312.) előtt, mikor katonáival menetelt, jelet látott. A napkorong fölött a kereszt jelét, s közben ezeket a szavakat hallotta: „E jelben győzni fogsz!” (latinul: *In hoc signo vinces*). Később álmában azt az utasítást kapta Krisztustól, hogy ezt az új jelet tegye a hadi jelvényeire és vitesse csapatai előtt. Ugyanakkor ez a motívum egyben utal a *Győzedelmes Nap* (Sol Invictus) kultuszára is, ez tehát pogány jelképként is értelmezhető. Ezért a legenda keresztyén volta igen megkérdőjelezhető. Ez azonban semmit sem von le abból, hogy a kereszt győzelmi jel, csak egy a római császárnál nagyobb úr, Krisztus Urunk győzelmi jele.

Nyugodtan vallhatjuk, mondhatjuk Reményik szavaival:

„In hoc signo: e jelben győzni fogsz;
In hoc signo: kereszt ez a jel;
In hoc signo: a kereszt, mely lesújt,
És a kereszt, mely mindig fölemel.”

Adja az Úr mindnyájunknak, hogy Krisztus keresztje legyen számunkra az a jel, amely ha le is sújt, de *mindig* fölemel. Ámen.

Osváth Zsolt

Reményik Sándor

A KERESZT FOGANTATÁSA

A Szentlélek nagy fergeteg-köpenyben
A Libanonra szállott.

A Libanon csúcán egy cédrus állott.

Törzse obelisz, feje korona.

A Szentlélek ráharsogott: Te fa!

Máriától, a Szűztől most jövők,

Csírázik immár az Isten fia,

És áldott ő az asszonyok között.

Most rajtad a sor: ím, vihar-kezemmel

Megáldalak: légy terhes a kereszttel!

Légy te is áldott minden fák között,

Érezd, hogy nő benned a fészület,

Éveid: a Megváltó évei,

Míg utatok egykor összevezet.

Rajtad csorogjon végig Krisztus vére,

Kidöntve majd magányod vadonából

Állítsanak a világ közepébe.

Ott állj majd minden árva faluvégén,

Ott függj a cellák kietlen falán,

Ős-fádnak ezer apró másaképen.

Forgácsoldj szét millió darabra,

A Szabadító tekintsen le rólad

Millió megbilincselte életrabra.

A Szentlélek nagy fergeteg-köpenyben

Tovazúgott a Libanon felett,

Zúgásában ezer fa reszketett.

Ordító erdőn ment harsogva át,

Csak egy fa értette meg a szavát.

Lehajlott óriási koronája:

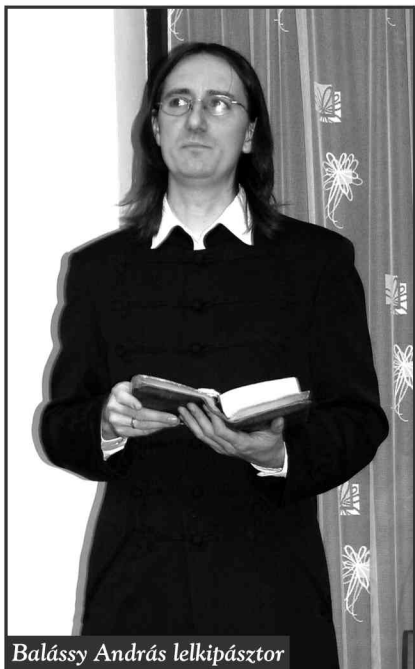
Kereszt-sorsának megadta magát.

Kolozsvár, 1928. március 1.

BÖJTI EVANGELIZÁCIÓS HÉT

2012. február 20-24.

A 2012. február 20. és 24-e között megtartott böjti evangelizációs héten Balássy András, a Budapest-Törökőri Református Egyházközség lelkipásztora, gyülekezetünk korábbi beosztott lelkésze szolgált. Hálás szívvel köszönjük, és Isten áldását kérjük további lelkeszi szolgálatára, életére és családjára.

Balássy András lelkipásztor

Kiss Árpádné Erdélyi Piroska az orgonánál

GYERMEKDÉLUTÁN KÖNYVVÁSÁRRAL

2012. március 4.

Enikő néni és vásárlói

Üvegre festettek a gyerekek

A minta nagy segítség az üvegfestésnél

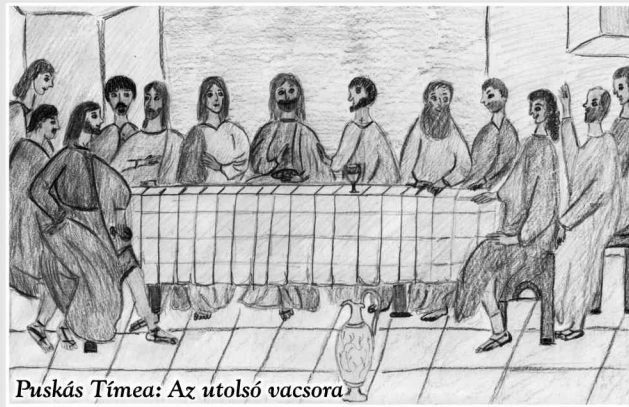
G. Szabó Évi az elkészült művel

JÉZUS SZENVEDÉSÉNEK TÖRTÉNETE AZ EVANGÉLIUMOK SZERINT

GYÜLEKEZETÜNK GYERMEKEINEK RAJZAIVAL

① Az utolsó vacsora

„Amikor este lett, asztalhoz telepedett a tizenkét tanítvánnyal.” „Miközben ettek, vette Jézus a kenyeret, áldást mondott, és megtörte, a tanítványoknak adta, és ezt mondta: „Vegyétek, egyétek, ez az én testem!” Azután vette a poharat és hálát adott, nekik adta, és ezt mondta: „Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, a szövetség vére, amely sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára. De mondom nektek: nem iszom mostantól fogva a szőlőtőnek ebből a terméséből ama napig, amelyen majd újat iszom veletek Atyám országában”. (Mt 26,20; 26,26-29)

Puskás Tímea: Az utolsó vacsora

Osváth Zsófia Mira: Péter megtagadja Jézust

④ Péter megtagadja Jézust

„Péter így szólt hozzá: „Uram, miért ne követhetnék most? Az életemet adom érte!” Jézus így válaszolt: „Az életedet adod érte? Bizony, bizony, mondom néked, mire a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.” (Jn 13,37-38) „Simon Péter és egy másik tanítvány követte Jézust.” „Az ajtót őrző szolgálóleány ekkor így szólt Péterhez: „Nem ennek az embernek a tanítványai közül való vagy te is?” De ő így felelt: „Nem vagyok.” „Annás ezután elküldte

őt megkötözve Kajafáshoz, a főpaphoz. Simon Péter pedig ott állt, és melegegett. Ekkor így szóltak hozzá: „Nem az ő tanítványai közül való vagy te is?” Ő tagadta, és megint csak azt mondta: „Nem vagyok.” A főpap egyik szolgálója, annak a rokona, akinek Péter levágta a fülét, így szólt: „Nem láttalak én téged vele együtt a kertben?” Péter ismét tagadta, és akkor nyomban megszólalt a kakas.” (Jn 18,15; 18,17; 18,24-27) „Aztán kiment onnan, és keserves sírásra fakadt.” (Mt 26,75)

Pálffy Donát: Jézus útja a Golgotára

⑥ Jézus útja a Golgotára

„Átvették tehát Jézust, ő pedig maga vitte a keresztet, és kiért az úgynevezett Koponya-helyhez, amelyet héberül Golgotának neveznek.” (Jn 19,16-17) „A népnek és az asszonyoknak nagy sokasága követte őt, akik jajgattak, és siratták őt.” (Lk 23,27)

②

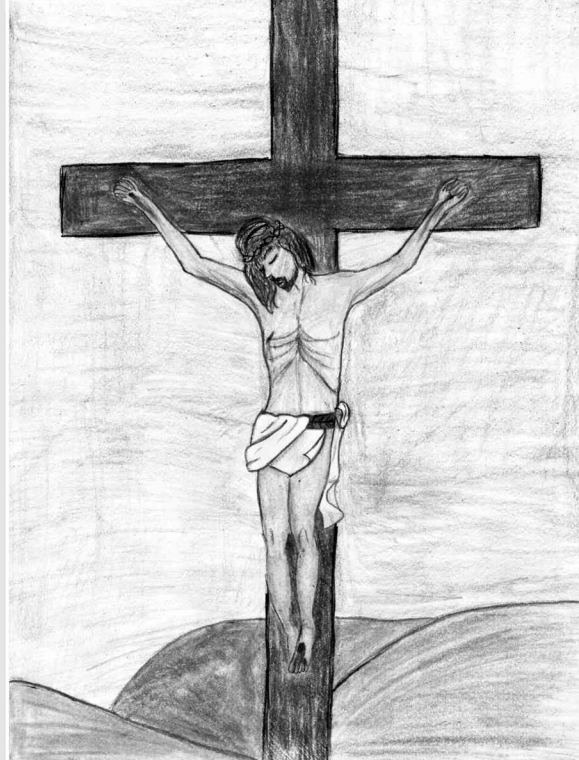
A Gecsemáné-kertben

„Ezután eltávozott onnan, és szokása szerint az Olajfák hegyére ment. Követték a tanítványai is. Mikor pedig odaért arra a helyre, így szólt hozzájuk: „Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek.” Azután eltávolodott tőlük, mintegy kőhajításnyira, és térdre borulva így imádkozott: „Atyám, ha akarsz, vedd el tőlem ezt a poharat, mindazáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied.” Ekkor angyal jelent meg neki a mennyből, és erősítette őt. Halálos gyötrődésében még kitartóbban imádkozott, és verejtéke olyan volt, mint a földre hulló nagy vércseppek. Amikor az imádkozás után felkelt, odament tanítványaihoz, de a szomorúságtól alva találta őket.” (Lk 22,39-45)

G. Szabó Éva: Jézus a Gecsemáné-kertben

G. Szabó Zita: Jézus a kereszten

⑦ Jézus megfeszítése és halála

„Ekkor keresztre feszítették, és megosztottak a ruháin, sorsot vetve, hogy ki mit kapjon. Kilenc óra volt, amikor megfeszítették. Felirat is volt a kereszten az ellene emelt vádról, amely így szólt: A ZSIDÓK KIRÁLYA.” (Mk 15,24-26) „Amikor tizenkét óra lett, sötétség támadt az egész földön három óráig. Három órakor Jézus hangosan felkiáltott: „Elói, elői, lámá sabaktáni!” – ami ezt jelenti: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” (Mk 15,33-34) „Jézus pedig ismét hangosan felkiáltott, és kilehelte a lelkét.” „Amikor pedig a százados és akik vele őrizték Jézust, látták a földrengést és a történeteket, nagyon megrémültek, és így szóltak: „Bizony, Isten Fia volt ez!” (Mt 27,50; 27,54)

③

Jézust elfogják

„Aludjatok tovább és pihenjete! Elég! Eljött az óra! Íme, átadatik az Emberfia a bűnösök kezébe. Ébredjete, menjünk! Íme, közel van, aki engem elárul.” (Mk 14,41-42) Még beszélt, amikor egyszer csak megjelent Júdás, egy a tizenkettő közül, és kardokkal, botokkal felszerelt sokaság jött vele a főpaptól, az írástudóktól és a vénektől. Az áruló ezt az ismertető jelet adta meg nekik: „Akit megcsókolok, az lesz ő: fogjátok el, és vigyétek be biztos kísérettel.” Amikor odaért, azonnal hozzálépett, és így szólt: „Mester” és megcsókolta. Azok pedig rátették kezüket, és elfogták.” (Mk 14,43-45)

Kerekes Johanna: Jézus elfogatása

Izsó Emese: Jézus Pilátus előtt

⑤ Jézus Pilátus előtt

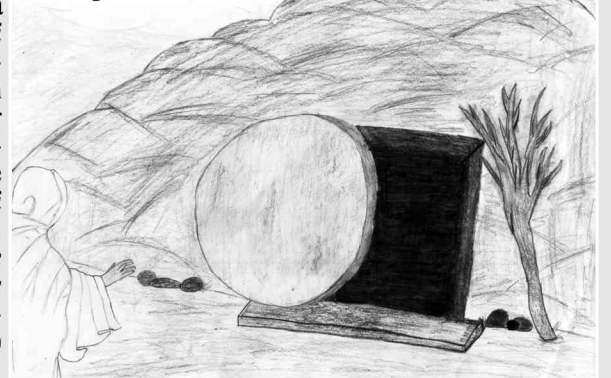
„Jézust pedig a helytartó elé állították, aki ezt kérdezte tőle: „Te vagy a zsidók királya?” „Te mondd” – válaszolta neki Jézus. De mikor a főpapak és a vének vádolták, semmit sem válaszolt. Akkor így szólt hozzá Pilátus: „Nem halod, mi mindent vallanak ellened?” Jézus azonban nem felelt egyetlen szavára sem, úgyhogy a helytartó nagyon elcsodálkozott.” (Mt 27,11-14) „Pilátus így szólt hozzájuk: „Mit tegyek akkor Jézussal, akit Krisztusnak mondanak?” Mindnyájan így kiáltottak: „Feszítsék meg!” „Amikor Pilátus látta, hogy nem ér el semmit, sőt a forrongás még nagyobb lesz, vizet hozatott, megmosta kezét a sokaság személtára, és így szólt: „Ártatlan vagyok ennek az igaz embernek a véréért. Ám ti lássátok!” „Akkor szabadon bocsátotta nekik Barabbást, Jézust pedig megostoroztatta, és kiszolgáltatta, hogy feszítsék meg.” (Mt 27,22; 27,24; 27,26)

⑧

Jézus feltámadása

„Amikor elmúlt a szombat, a magdalai Mária és Mária, a Jakab anyja, valamint Salomé illatos keneteket vásároltak, hogy elmenjenek, és megkenjék Jézus testét. A hét első napján, korán reggel, napkeltekor, elmentek a sírbolthoz, és erről beszéltek egymás között: „Ki hengeríti el nekünk a követ a sírbolt bejáratáról?” Ekkor felnéztek, és látták, hogy a kő el van hengerítve. Pedig az igen nagy volt. És amikor bementek a sírboltba, látták, hogy egy fehér ruhába öltözött ifjú ül jobb felől, és megrettenek. De az így szólt hozzájuk: „Ne féljete! A názáreti Jézust keresjétek, akit megfeszítettek? Feltámadt, nincsen itt. Íme, ez az a hely, ahova őt tették. De menjétek el, mondjátok meg a tanítványainak és Péternek, hogy előtértek megy Galileába: ott meglátjátok őt, amint megmondta nektek.” (Mk 16,1-7)

Dér Boglárka: Az üres sír

„Drogos vagyok. Nem volt könnyű beismerni, hogy szenvedélybeteg lettem, rabja a kábítószereknek. Sokáig hazudtam önmagamnak és másoknak. Azért jöttem ide, mert szeretnék őszintén szembenézni a múltammal, megérteni, hogy jutottam el idáig, s megtalálni a kivezető utat. Azért vagyok itt, mert remélem, hogy segítségekkel megtanulok hinni Istenben, bízni önmagamban és az emberekben. Eddig csak romboltam, most építeni szeretnék egy új életet. Tudom, hogy itt próbáltak megérteni, elfogadni, és ha kell, tükröt tartotok elém. Levehetem az álarcaimat, és nem kell megijátszanom magam többé. Szeretném, ha a mai nap is a gyógyulásunknak, testi-lelki felépülésünknek az eszköze lenne!” (A KIMM üzenete)

„ISTEN HOZOTT! JÓ HELYEN VAGY”

„És a mikor ezt hallja vala Jézus, monda nékik: Nem az egészségeseknek van szükségök orvosra, hanem a betegeknek, nem azért jöttem, hogy igazakat, hanem hogy bűnösöket hívjak megtérésre.” (Márk 2,17)

Magyarország kábítószer-helyzete tragikus képet mutat. Egy 2010-ben végzett kutatás szerint a megelőző négy évben mintegy másfélszeresére nőtt a 9-11. évfolyamos diákok drogerintettsége. A tanulók közel egyharmada (30,7 százaléka) fogyasztott már valamilyen tiltott vagy „legális” drogot. A kábítószeres célközönsége, így a drogfogyasztók többsége a tizenhat és a huszonhat év közötti fiatalok, a tizenhat évesek közül minden harmadik kipróbált már valamilyen tudatmódosító szert. Új jelenség a „dizájner drogok” megjelenése (a „dizájner” elnevezés abból ered, hogy egy már tiltólistán szereplő szer kémiai szerkezetének módosításával olyan anyagot hoznak létre, amelynek hatása megegyezik az eredetivel, viszont a tiltólistán még nem szerepel, a fogyasztása tehát nem tiltott), de a legnépszerűbb a marihuána, a ragasztó- és oldószerek és a különböző gyógyszerek, amfetamin-származékok. De készítenek kábítószert fürdősóból is. A középiskolások egy százaléka napi rendszerességgel használ valamilyen kábítószert.

Statisztikailag igazolható, hogy az illegális szerhasználó fiatalok kevésbé elégedettek életükkel, mint a drogot nem fogyasztó társaik. Ilyen, az életüket a semmibe szóró drogos fiatalokat gyógyít és próbálja életük méltóságát visszaadni a Magyar Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszójának (KIMM) Ráckeresztúri Drogterápiás Otthona, amely esélyt kínál a felemelkedéshez, és lehetőséget új életre jutni Krisztusban, az anyag elvonásával keletkező hiányt az Úr Jézus szeretetével pótolni. Az intézmény vezetője, **Victorné Erdős Eszter** lelkipásztor néhány „megcsúszott”, de a szab-

dulás útján járó, Istent kereső fiatal társaságában március 11-én látogatott el gyülekezetünk-höz. Az istentiszteletünkön végzett szolgálattal követően velük beszélgettem.

– Kedves Nagyistentelű Asszony...

– Eszter, ha kérhetem. Mindenki így hív.

– Köszönöm. Kedves Eszter, egy Önnel készített interjúban arról olvastam, hogy elég viharosan indult az élete, elég nehéz gyermekkor volt.

– Egy keresztyén családban nőttem fel, de elég zúrók gyerek voltam, sok problémám volt az iskolában. Már az általános iskola 6. osztálya után édesanyám átvitt egy másik iskolába, mert annyi baj volt velem. Csakhogy én is mentem magammal az új iskolába, így a problémák is velem együtt jöttek. Nem voltam „rossz” gyerek, ma inkább hiperaktívnek mondanák ezt a fajta nyugtalanságot és állandó belső feszültséget, amelyet kisugároztam a környezetembe. A középiskoláimat is váltogattam, ott is mindig baj volt velem, így estin érettségiztem le. Ebben volt egy nagy csavargós időszak is, megszöktem otthonról, és fél évig csöveztem.

– Életének ez a nehéz korszaka azonban nyilván segített a fiatalok hasonló problémáinak megértésében, és a rajtuk való segítség szándékának megerősítésében.

– En azt figyeltem meg az életemen, hogy ami az életünkben a legnagyobb fájdalom és a legnagyobb hátrány, Isten kezében pont az válik áldássá. Amit rossznak gondoltam az életemben, azt Isten jóra fordította. És ezt nemcsak a saját életemen látom. Valójában azóta is abból élek, amik nekem annak idején a nehézségeim voltak, Isten fölhasználta ezeket a szakmai

Victorné Erdős Eszter,
a Drogterápiás Otthon vezetője

A misszió

A misszió az Egyház küldetése, hogy kinyújtott kézként felsegítse az elesetteket, reményt veszetteknek új értelmet adjon, eltvedteknek célt mutasson, és megértse azokat, akik már elhitték önmagukról, hogy hiábavaló az életük, hogy hasznosak, szükség van rájuk, nem véletlen, hogy ajándékkal kapták az életet.

A keresztyén misszió a Magyarországi Református Egyház különböző szintjein történik. Az ország 1200 gyülekezetében, az egyházközségekben, amelyek 27 egyházmegyébe sorolva kisebb és nagyobb régiókban, a 4 egyházkerületben, az adott területek sajátos helyzetében végzik a munkát. Az országos koordinációt a Zsinat végzi. A református egyház a következő missziói területeken van jelen:

- hátrányos helyzetben élőket igyekszik segíteni a Hajléktalan- és a Cigánymisszióval;
- testi és mentális sérülteket segít a Kórház, Házasság- és Családsegítő, Vak, Siket, Mozgássérült, Telefon és Lepa misszióban;
- szenvedélybetegeket mentő missziói a Választás Misszió, a Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió és a Református Iszákosmentő Misszió;
- társadalmi integrációt, reintegrációt segítő missziók a Börtön, a Menekült, és a Cigánymisszió;
- egyéb missziói területek a Reptéri, a Lakótelepi és a Falumisszió.

A missziók célja, hogy a magyar társadalom minden rétegéhez segítségre kinyújtott, ajándékozó kezek legyenek, mert „Az egyháznak részt kell vállalnia az emberi közösség életében, nem uralkodva, hanem segítve és szolgálva. Közölnie kell minden rendű és rangú emberrel, hogy mi a Krisztussal való élet, mit jelent másokért élni.” (D. Bonhoeffer).

További információk:

<http://www.misszio.reformatus.hu/>

Victorné Erdős Eszter

református lelkész, addiktológiai szakember, oktató

Budapesten született, 1959. július 3-án. Édesapja gépészmérnök, édesanyja óvónő volt, két testvére van, az idősebb bátyja kertészmérnök, a fiatalabb orvos. Férje, Victor István református lelkész, mentálhigiénés szakember. Három saját és egy nevelt gyermek édesanyja. Keresztény családba született, így bár szinte születésétől fogva istenhívő, azonban az érettségi után egy keresztyén nyári táborban vált igazán Krisztus követőjévé, megtérését is erre az időpontra teszi. Itt határozza el, hogy egész életét Krisztus szolgálatának szenteli, így jelentkezik a teológiára. Tanulmányait itt, a Budapesti Református Teológiai Akadémián 1984-ben fejezi be, és lelkészi oklevelet szerez.

A református egyházon belül 1983-ban megalakul a Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió (KIMM), melynek szolgálatában a kezdetektől részt vesz. A Városligeti Fasori Református Egyházközség segédlelkészeként bibliaórákat szervez középiskolákból kirúgott, kallódó fiatalok részére, akik egy részéről kiderül, hogy drogosok is. Ettől kezdve minden idejét nekik szenteli, segíteni próbál nekik munkát szerezni, a családi életüket rendezni, és hirdetni az evangéliumot, hitre jutni. Együtt imádkoznak, együtt énekelnek, de a fiatalok nem tudnak szabadulni a drog rabságából, többen meghalnak közülük. Nyilvánvalóvá válik számára, hogy lehetetlen vállalkozás pusztán ezen a módon a test és a lélek gyógyítása, más, hatékonyabb terápiát kell alkalmazni. Így jött létre 1986-ban a ráckeresztúri drogterápiás otthon, először egy parasztházban, majd 2002-től a jelenlegi épületben, amelyet a falubeliek csak „kastélyként” emlegetnek. Folyamatosan továbbképezi magát. Pszichiátriai és szenvedélybetegségek szakirányú szociális szakvizsgát tesz le, számtalan szakirányú posztgraduális képzésen vesz részt. A szolgálat ugyanaz, de egy hosszabb kitérő: 1989-től 1999-ig a KIMM keretében a baranyai Zsibriki Drogterápiás Otthon vezetője, 1999-től viszont ismét a Ráckeresztúri Drogterápiás Otthont irányítja, emellett 2011. január 1-től a Válaszút Drogkonzultációs Irodát is vezeti. A Magyar Drogterápiás Intézetek Szövetségének alelnöke.

Tervei között szerepel egy alternatív (református) börtön létrehozása, amely terápiás otthonként működne szabadságvesztésre elítéltek számára, azoknak, akik maguk is szeretnék megváltozni. Fontosnak tartja tudása, tapasztalatai átadását is, ezért rendszeresen előadásokat, képzéseket tart, mindeközben pedig lelkészi szolgálatot is teljesít. 2005-ben a Magyar Köztársaság Elnökének érdemérmében részesül, 2007-ben pedig a Pannon Példakép Alapítvány Pannon Példaképpé választja.

munkám segítségével. Magam soha nem ittam vagy drogoztam, de életemnek ebben a zűrés időszakában nagyon sok barátom volt, akiknek „mindennapi kenyere” volt az ital és a kábítószert. A megtérésem után éppen ezzel a Moszkvateri Kalefes társasággal indult az első drogmisszió, még önkéntesként. Néhányan közülük eljöttek velem a gyülekezetbe, ahová jártam. Amikor pedig lelkész lettem, megint csak Isten szándéka vezette össze a lelkészi hivatásomat a drogterápiás munkámmal, innentől egyenes út vezetett Ráckeresztúrra.

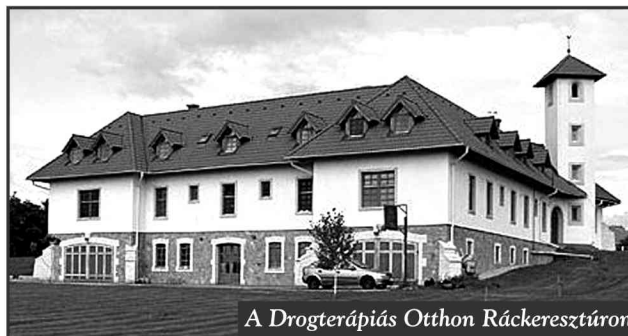
– Az említett két út, mely Ráckeresztúron összeért, egy sajátos drogterápiás módszer alkalmazását tette lehetővé. A terápiás rendszer alapját jelentő Portage-módszer, amely teljesen mellőzi a gyógyszerek alkalmazását, tulajdonképpen egy olyan tanulási folyamatot jelöl, amely képessé tesz drogmentes életforma kialakítására és megtartására, kiegészült a Jézus Krisztusban való megtérés esélyének felmutatásával. Melyik módszer a hatékonyabb?

– A drogfüggőség megszüntetése szempontjából nézve nem feltétlenül kell hitre jutni.

imádság nélkül. Más kérdés, hogy ha absztinenssé is válik, hit nélkül ez csak azt jelenti, drogfüggőből szárazdrogossá vált. Az igazi józansághoz, a boldogsághoz az is szükséges, hogy Isten is megtalálja. A terápiás rezsimnek nem része a hit, az ráadás. A hit ajándék, amire senkit nem lehet kötelezni, de a mi módszerünk azért jobb, mint a Portage, mert mi keresztyének vagyunk, és ezt az ajándékot kínáljuk a kisiklott életek újbóli vágányra állítására. Nagyon sokan igénylik, vágnak Isten után, a baj inkább az – amire utaltam az igehirdetésemben is –, hogy nehezen szánják rá magukat a fiatalok az elköteleződésre.

– A rehab után milyen arányban sikerül az otthonban megtért fiatalokat hitükben megtartani, azt erősíteni?

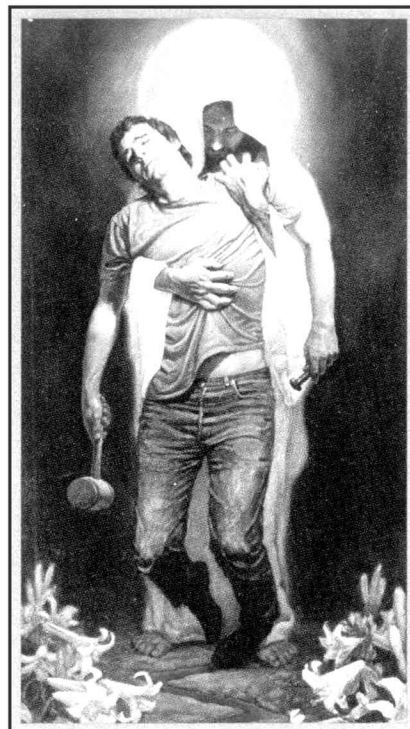
– Ez nehéz kérdés. Amikor a függőségétől megszabadult fiatal kiengedjük, sok esetben megkopik benne a kötődés, megszűnik a stimulálás, nincsenek már napi áhítatok, közös vallásos élmények. Az emberi gyarlóságra jellemző, hogy amikor az ember bajban van, könnyebben talál Istenhez, mikor azonban Isten

A Drogterápiás Otthon Ráckeresztúron

megszabadítja a bajtól, hűtlenné válik. Egyébként is nehéz a fiatalokat (nemcsak drogosokat) az egyházba bevonni, bár örömmel láttam, hogy itt mennyi fiatal volt az istentiszteleten. Sokat segíthet ebben a személyesség megteremtése az egyházon belül, a gyülekezeti élet vonzóvá tétele. A kapcsolat kifulladását megelőzendő, minden vasárnap tartunk istentiszteletet a Válaszútban. Azért is kezdtük el ezt januárban, hogy akik nem találtak maguknak gyülekezetet, azok is élővé tudják tenni hitüket. Várjuk ezekre az alkalmakra az otthonból kikerült fiatalokat is.

– Az istentisztelet nagyszerű és felemelő pillanatait voltak, amikor az itt jelenlévő fiúk az új emberré válás nehéz útjának egy kicsiny állomásaként gyülekezetünkben szolgáltak, bizonyosságtételeket tettek és énekelve, zenélve dicsőítették a Szabadító Istent. Eszter az igehirdetését azzal a gondolattal zárta, hogy életünk, sorsunk, jövőnk azon a választáson dől el, hogy megtértünk-e, szövetséget kötöttünk-e az Istennel, vagy nem? Ennél a hitvallásnál ágazik el az utunk. Rajtunk áll a választás: a bizonytalan, szimpatizáns tömegbe szürkülünk, Jézustól távolodva, vagy a Jézussal való szövetséget, tanítványságot, a Jézus küldetésében való életformát választjuk. Ugyanazt kérdezem tehát tőletek is,

amit Eszter igehirdetésében hallottunk: ti hol tartotok a Jézussal való szövetségben?

ARON: Két évvel ezelőtt balesetben meghalt az apám. Életemben először akkor imádkoztam, amikor ő az intenzíven feküdt, de meghalt, így elfordultam Istentől. En Istentől teljesen elfordulva mentem be az otthonba, és ott is sokáig ellenálltam. Ahogy telt-múlt az idő, egyre jobban tetszett a közös éneklés, az istentiszteletek is sok lelki pluszt adtak. Voltunk egy csendes héten Hejcéen, és már vártam, hogy megtérjek, gondoltam, milyen jó lesz. Ott történt, hogy ígés lapokat lehetett húzni, és valahogy úgy fordult a dolog, hogy ahányszor ilyen lapot húztam, mindig ugyanaz az ige volt rajta. Aztán már az otthonban, amikor levittem a szennyeseimet, és ráírtam egy lapra, hogy hány fokon szeretném kimosatni, megfordítottam a lapot, és megint ugyanaz az ige volt a lapon, mint amit olyan sokszor húztam Hejcéen is. Akkor már tudtam, hogy megszólított az Isten. Nem is tudom, kirázott a hideg.

KRISZTIÁN: Nekem elég rossz gyerekkorom volt. A VIII. kerületben nőttem fel, bűnös társaságokba léptem be, ide-oda csapódtam. 21 éves koromra már valósággal a pokolban éreztem magamat, teljesen tönkre mentem, depressziós voltam, üldözési mániás pánikbeteg lettem, rengeteget ittam, nagyon sokat drogoztam. Akkor egyszer a barátom bevitt a Hit Gyűlibe, ott tértem meg. A barátom unszolt, hogy változzak meg, mondtam neki, hogy csak akkor tudok megváltozni, ha megtérjek, de nem tudtam, mi is az a megtérés. Megváltoztam, munkahelyem lett, sokat javult az állapotom, de aztán visszahajoltam a bűnre, kallódtam. Gyarolóságom és pénzsovárságom miatt egyre mélyebb dolgokba mentem bele. Börtönbe kerültem, aztán megint. Isten szólt hozzám a börtönben is, de az én akaratom irányított, nem az Övé. Amikor kiszabadultam, megint feláldtam ellene, és már ott tartottam, hogy két-

szer olyan rossz állapotba kerültem, mint korábban. Belekeveredtem a dizájner drogokba, nagyon csúnyán megcsúsztam. Hajléktalan lettem, az utcákat jártam, kincseket kerestem, egyszerűen nagyon cudar módon éltem. Aztán lementem a Választúba, mert az egyik ismerősöm ott gyógyult, ő ajánlotta ezt a helyet. Így kerültem a ráckeresztúri misszióba. En azért jöttem ide, mert tudtam, hogy Isten által orientált hely, és az volt a lényeg, hogy Istennel megint föl tudjam venni a kapcsolatot. Az én hitem és belátásom szerint Isten nélkül nincs szabadulásom, Isten közvetlen kapcsolata nélkül nincs életem. Mivel nem voltam boldog, a boldogságot a drogokkal pótoltam. De rájöttem, hogy ha az Istennel járok, akkor van boldogságom, és csak ez számít. Végül most újra visszatértem az Úrhoz. Be kellett látnom, hogy a törvény rám is működik, ha figyelembe veszem, ha nem, és szükségem van az Ő jelenlétére, mert csak így tudok hitről hitre jutni és áldásról áldásra. Amikor bekerültem a drogeterápiás otthonba, nagyon jó közeg fogadott, segítettek odafordulni Istenzhez. Keresem az Urat, így épülök, szellemben erősödök, és újra az Isten jelenlétét érezhetem, ami tökéletességre viszi az életemet. Isten nélkül nekem nincs menekvés és nincs életem. Nekem az a fontos, hogy Istennel vagyok, más-képp nem tudok élni.

PETER: Egy kis faluban éltem, református templomba jártam, konfirmáltam is, rendben volt az életem. Aztán egy betegség után szinte megbolondultam, elkezdtem inni, kábítószerezni, bűncselekményeket követtem el. Végül olyan helyzetbe jutottam, hogy meg akartam ölni magamat, de Isten mindig kimentett. Kértem Istent, hogy vegye el az életemet, ne abban segítsen, hogy éljek. Aztán a Merényi Gusztáv Kórház Addiktológiáján Dr. Takách Gáspár főorvos úr ajánlotta Ráckeresztúrt. Éreztem, hogy nekem ott a helyem. Jelentkeztem a Választúban, ki sem kellett várni a szokásos két hónapos

várakozási időt, két hét múlva már benn is voltam. Megérkeztem, és a többiek azzal fogadtak, hogy „Isten hozott, jó helyen vagy”. Amikor este az újonnan jövő tiszteletére elénekeltek egy dalt, akkor tudtam, éreztem, hogy engem tényleg Isten hozott, bizonyossá vált, hogy valóban Isten segített nekem. Azóta teljesen másként látom a dolgokat, és eszemben sincs meghalni.

– Köszönöm. Végül Molnár Jánoshoz fordultok, aki mentorként, azaz olyan munkatársként dolgozik a misszióánál, aki személyes segítőtje az otthonba érkezőnek, a legszemélyesebb lelki gondozója, képviselője, kísérője és ügyeinek intézője. Nagyon megindító volt a biztonyságtételében az „Isten hozott, jó helyen vagy” köszöntés kapcsán a Krisztusban élő közösségbe történő befogadásról és a misszió küldetéséről hallani. Hogyan lesz valakiből mentor?

– Az én esetemben igen egyértelmű elhívás volt. Amikor én befejeztem a terápiámat Zsibrikén, úgy éreztem, hogy nekem az az életfeladatom, hogy segítségére legyek másoknak. Először sérült gyerekeknél lettem gondozó, majd egyik kollégánk elhívott a Választúba péntekenként gitározni. A Moszkva téri hajléktalan srácoknak rendeztek péntekenként zsiroskenyeres, éneklős alkalmakat, ezeken zenéltem. A Választú Misszióban két évig önkénteskedtem. A szeretetotthonon keresztül részt vettem egy diakóniai héten, ahol Géza bácsi, egy idős megtért ember a Balaton partján megerősített abban a hitemben, hogy engem az Úr arra hívott el, hogy segítsen másoknak is a szabadulásban. Két hét múlva telefont kaptam Zsibrikéről, és kértek, hogy térjek vissza hozzájuk munkatársként. Ott dolgoztam három évet, de eléggé el voltam zárva a világtól, ezért visszakértem magam a Választúhoz Budapestre. Azt lehet mondani, hogy ott frontszolgálatot végeztem, aktív drogosokkal foglalkoztam, rendkívül kimerítő volt. Ezt követően kerültem Ráckeresztúrra, ahol jelenleg is mentorként dolgozom.

– Köszönöm szolgálatukat, hogy megosztották velünk gondjaikat, reményeiket, erősítették hitünket. Isten áldását kérem Eszter és a mentorok missziói munkájára, és a gyógyulni vágyó fiatalok életére, azt kívánva, hogy Úrunk újjáteremtő szeretetében találják meg új életüket, és ne hagyják hitüket megkopni az után sem, ha testben-lélekben megtisztulva kikerülnek a misszió védőszárnyai alól.

Puskás Attila

A DROGMENTŐ MISSZIÓ

A Magyar Református Egyház legrégebbi missziója a drogmentő misszió, központjai Budapest (Választú Alapítvány), Ráckeresztúr és Zsibrik. A budapesti csoporton, a Választú Alapítványon keresztül juthatnak el az önként jelentkezők a ráckeresztúri rehabilitációs központba az előgondozáson való részvétel és a szerződés-kötés megtörténte után. Itt teljes körű, személyre szabott terápián vesznek részt, kikerülésük után az utógondozó csoport segíti újra-beilleszkedésüket a családba, társadalomba. Az iskolai drog prevencióban is részt vesznek előadásokkal, amelyeket a már a drogfüggőségből szabadultak tartanak, akik saját élettapasztalataikat is megosztják a diákokkal.

A Ráckeresztúri Drogeterápiás Otthont 1986-ban alapította Victoriné Erdős Eszter, az intézmény jelenlegi vezetője. A keresztyén hit és elkötelezettség volt és maradt is a terápiás program egyik pillére. A kezdeti segítő elköteleződés azonban egyre professzionálisabb formában jelent meg. Európában és Amerikában szerzett személyes tapasztalatok beépítésével egy keresztyén

háttérű, önszorgító elemeket használó Terápiás Közösség működik jelenleg a házban. A drogmentes, teljes értékű életvezetés kialakításának programja a kanadai Portage közösségi modellre épül, a terápiának a keresztyén értékek megélése ad keretet (Portage-KIMM mix). Jelenleg egy korszerű, egy hektáros területen lévő, 35 fő befogadására alkalmas épületben (Segítőház) működik az otthon.

MRE Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió – Ráckeresztúri Drogeterápiás Otthon

Cím: 2465 Ráckeresztúr, Rákóczi utca 45.

Telefon/fax: +36-25-522-100

e-mail: info@kimm.hu

Honlap: <http://www.drogetrapia.hu/>

Választú Misszió Drogeterápiás Irodája

Cím: 1122 Budapest, XII. Csaba u. 3.

Nyitva tartás: hétköznap 9:00 – 19:00 óráig

fogadják klienseiket és hozzátartozóikat

Telefon: +36-1-224-0122, vagy

+36-30-639-5362 (éjjel-nappal)

e-mail: valaszutiroda@freemail.hu

Honlap: www.valaszutiroda.hu

HEGYEK KÖZÖTT HARANGSZÓ

A csobánkai gyülekezet rövid története

A csobánkai imaház

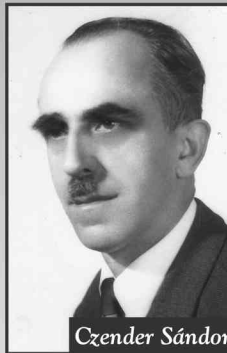
Csobánkán egyetlen református család élt 1945 előtt, nagyapám, a püspökladányi származású Gaál Mihály és családja. A világháború után Gaál Mihály – aki gazdaember volt –, mint községi bíró kapcsolatot teremtett a Csobánkán letelepedett erdélyi és a Felvidékről kitelepített református családokkal, velük alakított gyülekezetet. Megkérték Demeter József pomázi lelkipásztort, hogy tartson istentiszteletet vasárnap délutánonként. 1946-ban a Béke úton igényeltek egy nagy parasztházat imaház céljára, ahol kialakítottak egy nagy termet, mellette egy szobát lelkészi hivatal céljára, és egy szoba-konyhaszolgálati lakást. Az imaház padjait a gyülekezet tagjai közösen készítették el, a szószék édesapám, Czender Sándor munkája. Az imaház

felszentelése 1946 decemberében történt, dr. Ecsedi Aladár akkori esperes szolgálatával.

A csobánkai gyülekezet gondnoka és minde-nese Gaál Mihály lett. Szolgálatát elismerésként az ötvenes években zsinati tagnak is megválasztották. Egy ideig a Felvidékről menekült Dr. Földesi József nyugalmazott lelkipásztor vállalta a gyülekezeti szolgálatot, később azonban Ürömhöz csatolták, és a Debreceni házaspár hirdette az igét Csobánkán is. A 40-es évek végén pomázi felébredt fiatalok is végeztek itt missziói szolgálatot. A csobánkai gyülekezet végül ismét Pomáz fiókegyháza lett, majd 1970-től alakult meg a Pomáz-Budakalász-Csobánka Református Társegyházközség, Budakalász 2005-ben történt különválásával pedig a Pomáz

Csobánkai Református Társegyházközség.

A csobánkai gyülekezet gondnoka, Dr. Takács László testvérhúga, Takács Margit 50.000.-Ft-os adományából, halála

Czender Sándor

után pedig a társegyházközség gyülekezetei további adományaiból, összesen 130.000.-Ft-ból került megvásárlásra 1989-ben egy 137 kilogrammos harang, melyet az imaház mellett felállított hét méter magas, szépen faragott fa haranglábban helyeztek el. A haranglábat Hermann Árpád ácsmester, budakalászi presbiter készítette el. A harangot 1989. augusztusában Berzétei László esperes szentelte fel.

A csobánkai gyülekezetben szolgálatot teljesítő lelkészek (az említettek kivül): Paczolay Péter, Fekete József, Csákány István, 1974-től Szűcs Ferenc, majd 1988-tól Pap László és felesége, Erzsike néni. Az ő idejüktől fogva vált lehetővé, hogy Csobánkán is délelőtti (9 órakor) kezdődjön az istentisztelet. Pap Lászlóné nyugdíjba vonulása után Nyilas Zoltán tiszteletes úr lett a társegyházközség lelkipásztora.

Gyülekezetünk gondnokai Gaál Mihály, Dr. Takács László, Benkő Béla, Szekeres Imre voltak. A presbitérium jelenlegi tagjai: Benedek Ferenc gondnok, Czender Mihály, Görbe Ferenc, Halász Árpád, Kerekes Balázs, Szász Ferenc.

Czender Mihály

Gaál Mihály középen

A csobánkai harangláb

ARCKÉPEK ÉS ÉLETKÉPEK
GYÜLEKEZETÜNK MÚLTJÁBÓL

Demeter József lelkipásztor

(1910-1976)

Demeter József
szekszárdi segédlelkészként 1934-ben

Édesapánk 1944-ben került Pomázra, előtte Szigetmonostoron volt református lelkész. 1944 végén az oroszok kétfelől közelítették meg Budapestet. Egyik irányból, a Szentendrei-sziget felől jöttek Malinovszkij csapatai, Szeged felől pedig Zsukov hadserege, így fogták körbe a fővárost. Pomázra 1944 karácsony másnapján érkeztek meg az első orosz katonák. Mivel a Hősök tere volt a falu központja, és a parókia volt a legnagyobb épület, ide kvártélyozták be magukat a tisztek. Az egész házat elfoglalták, bennünket pedig a pincébe küldtek, ott éltünk nyomorúságos körülmények között, miközben az orosz katonák a „vendégszeretetünket” élvezték. Egy pár napig ott voltak, utána elvonultak, de jött a következő csapat, így ment ez két hónapig, 1945. február közepéig. Még beköltözésük előtt történt, hogy édesapánk hátul, a faskamránál fát hasogatott, amikor megjelent az udvarunkon egy orosz főhadnagy. Németül beszélt, kereste a pópát. Édesapánk koszos munkaruhában, kezében fejszével, mondta, hogy ő az. Az orosz főhadnagy azonban nem akart hinni neki, ezért arra kényszerítette, hogy bemenjen a nagy előszobába, ahol a könyvtára volt, az alsó polcra elővetetett egy héber Bibliát, és felolvasatott belőle magának. Édesapánk elkezdte

olvasni a héber szöveget, közben arra gondolt, hogy utoljára a papi vizsgáján kínozták meg ennyire héber nyelvből. Majd a tiszttel arra utasította, hogy fordítson. Lefordította németre. Ez így ment vagy egy negyed óráig, míg végül az orosz tiszt elnevette magát, és közölte, hogy most már elhiszi, hogy ő a pópa. Mint kiderült, a főhadnagy apja zsidó rabbi volt a Szovjetunióban.

Bár egy botütést leszámítva nem bántották, egyszer majdnem mégis megölték az oroszok. Egy részeg orosz tiszt bekényszerítette a Bureschék műhelyébe, és ott két közlegénynek kiadta a parancsot, hogy édesapánkat lőjék agyon. Erre ők nem voltak hajlandók, hanem belelőtték a plafonba. Ekkor elővette a tiszttel a pisztolyát, hogy akkor majd ő lelövi. Erre a két orosz katona lefogta a részeg tiszttel, kicsavarták a kezéből a pisztolyt, és elvették tőle. Áthozták hozzánk, ahol egy magasabb rendfokozatú tisztnak elmondták, hogy meg akarta ölni a pópát, és átadták neki az elvett pisztolyt. A szovjet hadseregben az volt a törvény, hogy ha valaki elvesztette a fegyverét, azért főbelövés járt. Másnap a kijózanodott tiszt sírva könyörgött a nálunk lakó főhadnagynak, hogy bocsásson meg neki, és adja vissza a pisztolyát, különben agyonlövik.

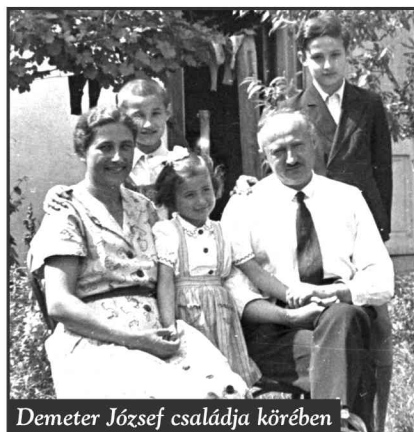
Édesapánk nyomozta ki az Országos Levéltárban, hogy ki volt ebben az időben egyszer a „vendége”. Jött hozzánk egy főtisztekből álló csapat. Ez már azután volt, hogy tábori kórházat rendeztek be a parókiaiban. Minket lezavartak a pincébe, egy öreg kozákokt odaállítottak a pince-

ajtóba, egyrészt, hogy vigyázzon ránk, de azért is, hogy nehogy kidugjuk onnan akár az orrunkat is. Este jött a parancsnok adjutánsa, és ékes németiséggel közölte, hogy a főparancsnok tisztelettel kéri a ház urát és úrnőjét, hogy tiszteeljék meg azzal, hogy részt vesznek a vacsoráján. A szüleink felöltöztek, és felmentek a pincéből, bementek az ebédlőbe, és leültek a nagy ebédlőasztalunk mellé. Az orosz főtisztek németül társalogtak kedélyesen édesapánkkal. Amikor a vacsorát befejezték, bejött egy operaénekesnő, és áriákat kezdett el énekelni. Mindezek után rendkívül udvariasan elköszöntek egymástól, és visszakísérték szüleimet a pinceajtóhoz. Édesapánk csak levéltári kutatásaiból szerzett arról tudomást, hogy ez a főparancsnok maga a rettegett Malinovszkij marsall volt.

A háború után, 1946-ban megkezdődtek a kitelepítések. Pomázon is összeírták a kitelepítendő német-ajkúakat. Édesapánk 1946. február 28-án ezért egy tiltakozó levelet írt a Nemzeti Bizottságnak. A svábokat egy szorgalmas, tiszta, igyekvő, földművelést, gyümölcs-kultúrát, állattenyésztést fölvirágoztató, alapjánában jámbor népcsoportnak tartotta, akik igyekeztek jó

Demeter József az unokájával, Csabával

Demeter József családjában

honpolgárokká, magyarrá válni. Ezért tiltakozott, hogy visszaküldjék őket oda, ahonnan több száz évvel korábban őseik eljöttek, kitegyék őket házaikból, melyeket apáik vagy nagyapáik építettek, elvegyék vagyonukat, földjeiket, kiszakítsák őket abból a közösségből, amelybe belenőttek. Keresztény emberként, Krisztus tanítványaként elfogadhatatlannak tartotta, hogy egy batyúval felrakják őket a vonatra, azokat is,

akik semmilyen módon nem ártottak szülőföldjüknél. Figyelmeztette a döntéshozókat, hogy ha mindezekért soha nem is lesz földi felelősségre vonás, „a lelkiismeret hangján át megszólaló Isten” ítélete súlyosabb, következményeiben is mélyrehatóbb lesz, mint bármilyen emberi ítélet.

Az emberi ítélet nem sokáig váratt magára, legalább is apánkra nézve, mert annak ellenére, hogy soha nem volt egy darabka földje sem, kuláknak nyilvánították. Abban az időben nem sokat adtak ilyen kicsiségre, elegendő volt, hogy az egyháznak voltak földjei, úgy 40 hold. A református egyház birtokában volt ugyanis a HÉV-állomás fölötti terület, egészen a mai Vörösmarty lakótelepig, ami akkor cseresznyéskert volt. A pincétől a padlásig mindent kisöpörtek. A padláson hatalmas faládákban tároltuk a lisztet, mindet elvitték. Kötelező beszolgáltatási rendszer volt, de mivel mindent elvittek, nem tudtunk beadni semmit. Anyai nagyapánk, aki Dombóváron lakott (de itt halt meg 1982-ben Pomázon, száz éves korában), ő szerzett vidéken ezt-azt, de nem magunknak, hanem, hogy legyen mit beadni. Még tehenet is le kellett adni, holott soha nem tartottunk. Az ÁVH is állandóan zaklatta, a parókián mindennaposak voltak a házkutatások, minden istentiszteleten ott voltak, várták az alkalmat, hogy akár egy rossz szóért elvihessék apánkat. Ez tartott '56-ig.

1956-ban a püspök is, meg a főjegyző is lemondtak, így egyházkerületi jegyzőként mintegy másfél évig édesapánk látta el ténylegesen a Duna-melléki Egyházkerület vezetését. Édesapánk már az ötvenes években elkezdte kutatni Pomáz történetét. Sokszor kiment Sashegyi Sándorral a Holdvilág-árokba, mikor pedig még mindig nem találták Árpád vezér sírját, összekötte a kellemest a hasznossal, nekilátott gombát gyűjteni. Édesapánk másik szenvedélye ugyanis a gombák voltak. Levizsgázott, és hivatalosan is gombaszakértő lett.

Talán nem annyira közismert az a tény, hogy 1968-ban az országban elsőként Pomázon tartottak ökumenikus imnapokat. Édesapánk nagyon jó kapcsolatban volt Tölgyes Kálmán katolikus és Beslity István szerb ortodox lelkipásztorokkal, és közösen elhatározták, hogy – ahogy ma is tesszük –, egymás templomaiban fognak istentiszteleteket tartani. Először egy közös istentisztelet volt a katolikus templomban, ott édesapánk prédikált, a következő napon a szerb templomban a szerb pap prédikált, mert a szerb ortodox liturgia nem magyar nyelvű, de

A temetési menetet Ecsedi Aladár esperes vezette

közösen énekelt a három gyülekezet, végül a református templomban került sor ökumenikus istentisztelet megtartására, ahol Tölgyes Kálmán katolikus esperes-plébános prédikált. Tölgyes Kálmánnal édesapánk olyan jó barátságban volt, hogy amikor apánk 25. évfordulója volt itt Pomázon, a katolikus atya – akit közben Székesfehérvárra helyeztek – feljött az ünnepségre, és egy gyönyörű dedikált Bibliát ajándékozott neki.

Édesapánk különben most jól megszidna bennünket, ha hallaná, amit róla mondunk, annyira nem szerette, ha őt dicsérik. Mint szülőt annyira szerettük őt, amennyire csak lehetett, mivel édesanyánk korán meghalt, végül is édesapánk nevelt fel bennünket. Húgunkkal együtt hárman voltunk testvérek, Judit, aki a Legfelsőbb Bíróság bírója volt, sajnos már nincs közöttünk. Igaz ugyan, hogy már gyerekkorunkban meg kellett tanulnunk főzni és takarítani, mert apánknak nem sok érzéke volt ehhez, mint ahogy a műszaki érzéke is hagyott kívánni valót. Ő a Bibliával kelő és fekvő, azzal élő ember volt. Lelkészi munkásságát mindennél jobban jellemzi, hogy szolgálata elején, Budakalászon négy, Csobánkán három református család járt istentiszteletekre, ma pedig meg lehet nézni, hogy hányan járnak a budakalászi templomba vagy a csobánkai imaházba. A református gyülekezeti tagok száma az ő idején kezdett jelentősen növekedni. Mindenki tiszteletreméltó embernek tartotta. A hatvanas években még tanácsagnak is felkérték, igaz, hogy csak fél évig bírta, mert addigra kiderült, hogy semmin nem tud változtatni, a Kádár-rendszert pedig semmilyen módon nem kívánta kiszolgálni, ezért lemondott.

Erős dohányos volt, füstszűrő nélküli Kossuth és Munkás cigarettákat szívott, talán ezzel magyarázható, hogy 1972-ben megbetegedett, torok- és gégerákot kapott. 1974-ben nyugdíjba vonult. Bár nem érezte senkivel, de kicsit bántotta, hogy Pomázon nem tudott lakást szerezni magának, így a Zsinati Iroda segítette hozzá egy pesthidegkúti lakáshoz, a Gesztenyefa utcában. '75 szeptemberében már tüdő áttétet diagnosztizáltak nála, ekkor elbúcsúzott tőlünk, és röviddel utána, 1976. április 13-án – éppen harminchat évvel ezelőtt – meghalt. Utolsó perceiben mindketten ott ültünk mellette, fogtuk édesapánk kezét, így ment el békében.

Demeter Levente és Demeter Miklós
visszaemlékezéseit lejegyezte
Puskás Attila

Emlékezés után is muzsika

RÉGI HISTÓRIÁK

Az egyházközség irattárából

László Lajos iskolatanító alapítványa orgona beszerzéséhez (1877)

A nagy anyagi nehézségek közepette felépült templomunknak sok évtizeden át nem volt orgonája. 1819-től az oratóriumot már használták, de a torony felépítése még tíz esztendő telt igénybe, míg 1928. október 17-én az „időnek mostohán fúválló szele” közben megtörtént a felszentelés. Az „ekklésiabeli Rector Urak harmoniás éneklése is disztívén az ünnepet”. Az orgona felállításához vezető első lépést László Lajos tanító tette meg, amikor jövedelmi alapot hozott létre 1877-ben, de még jó két évtizeden át harmónium kísérte az istentiszteleti éneket. Bár László Lajos haláláig gyűjtögette az alapítvány II. pontjában felajánlott évi 5 forintokat, 1884-ben bekövetkezett halála miatt nem érthette meg az orgona felállítását, mert a szükséges összeg előteremtése csak 1898-ban sikerült.

„A református egyház orgona alapjának javára tett alapítvány ekképen hangzik:

Alapítvány levél

I. Alulírott László Lajos pomázi református iskolatanító kötelezem örököseimet, hogy halálom után hagyatékomból, a pomázi református egyházközségnek az örökség kézhez vétele után rögtön 50 azaz Ötven forintot készpénzben minden kamat nélkül kifizessenek: Kívánom azonban, hogy ezen beszerezendő Orgonára fordítsák, és addig is míg az ezen célra szükséges összeg egybegyűlne, ezen tőke, mint Orgona alap az egyházközség gondnoksága által biztos közintézményben gyümölcsözőleg kezeltessek. Együttal amennyiben örököseim az általam alapítványképpen kitett 50 ft tőkét, az örökség kézhez vétele után kifizetni bármely okból nem akarnák, jogot adok a pomázi ref. Egyházközségnek, hogy ezen tőkét örököseimtől bármely szabadon választható bíróság előtt perutján is behajthassa.

II. Kötelezem magamat az első pontban /jegyzett/ jelzett célra 1878-ik évi Octoberhó 5-től számítva, bekövetkezendő halálomig minden évi Octoberhó 5-én 5 az az Öt forint fizetésére szinte oly kikötéssel, hogy ezen minden év Octoberhó 5-én fizetendő 5 forint a kívánt összeg egybegyűjtéséig szintén mint Orgona alap valamely hazai közintézetben gyümölcsözőleg kezeltessek.

III. A mennyiben a pomázi reform. templom az egyházközség önjereje vagy mások áldozatkészsége folytán még életemben láttatnék el Orgonával, az általam I.II.-ik pont alatt felajánlott összegek, mint Orgona alap a kikötött módon kezelendők, és csak is az Orgona épségbeni fentartására és javítására /fordítandók/ fordíthatók.

Midőn ezen alapítvány levelemet kiállítva, azt két felkért tanu jelenlétében saját kezű aláírással elláttam. Kelt Pomáz 1877 év October hó 5-én László Lajos ref. tanító s.k. Mattyók Bencze, s S Kovács Dániel mint tanuk s.k.

Jegyzette László Lajos jegyző”

Az orgona alap létrehozásának indoklása a presbiteri jegyzőkönyvben a következő: „...a mélyen tisztelt Egyházközség kebelében tanítói pályámon töltött 25 év mai fordulóján, az által iparkodom hálámat a mélyen tisztelt egyházközség irányában szégyény tehetségemhez mérten leróni, hogy a reform. egyházban nélkülözött az istentisztelet díszét és meghatóságát fokozni hivatott a mára majdnem nélkülözhetetlenné vált orgona beszerzése végett alapítványt tenni bátorodom.”

László Lajos 1852-től 1884-ben bekövetkezett haláláig volt a pomázi református iskola tanítója (rég szóhasználat szerint „rektora”) 1877-ben ünnepelte itteni tanítói működésének 25 éves jubileumát. Mint „énekező” minden vasárnap meg tapasztalhatta az orgona hiányát. Az alapítvány II. pontjában felajánlott 5 forintok haláláig gyűltek és kamatoztak a takarékpénztárban, de az örökösök által kiadott összeggel együtt is csak szerény részét tették ki a várható 1080 forintnyi kiadásnak. 1895-ben még csak 318 forint volt az orgona alapban, majd Mocsáryné Fáy Mária 100 forintnyi adományaival és a kamatokkal 1897-re az összeg 536 forintra hízott.

1898-ban Wattay Gusztáv főgondnok érkezettnek látta az időt, hogy „...a célba vett orgona templomunkban még ez év alatt az istentisztelet emelésére felállíttassék. Ennél fogva az egyháztanács elhatározta, hogy a még szükséges mintegy 600 forintot adakozás útján a református és helybeli más vallású kegyes hívek a szent cél előmozdítására megkerestek és felkértek, hogy legyenek zivések a mi erőtlenségünkkel adományokkal támogatni”.

Az egyházközség irattára az utókor számára megőrizte annak a 98 személynek a nevét és felajánlását, akik adakoztak „a szent cél” előmozdítására. Az összegek egy és száz forint között mozogtak. Mintegy 24-en (nyilván a kevésbé tehetősek) egy-egy forintnyi összeggel járultak hozzá a költségekhez. 100 forintos adomány csupán gr. Teleki Tibortól érkezett. A Lupa fivérek 30 forinttal járultak hozzá a kiadásokhoz, és jelentős számban voltak római katolikusok az adakozók között. Az összegyűjtött adományok 450 forintot tettek ki, ami a korábbi befizetésekkel megközelítette a várható kiadások összegét. A pénz értéke a mai fizetőeszközzel egybe nem vetethető. Csúpan álljon itt egy adat, hogy az egyházmegyei közgyűlés a tanító bérét (évi) 400 forintban határozta meg ebben az időben.

Az orgona Szalay Gyula székesfehérvári orgonaépítő műhelyében készült 1100 akkori forintért. 8 regiszteres, egy manuális, mechanikus rendszerű, 1964 óta elektromos fűtötű.

Az összeállítást készítette: Könczöl Dánielné

IDÉN LESZ 70 ÉVES A KIE-HÁZ

Bubán Istvánné szíves közlése nyomán

Kedves KIESEK !

Isten kegyelméből 50 esztendeje épült fel a pomázi KIE - ház. Hálásan emlékezve Isten megőrző szeretetére, ezúton hívjuk az ünnepi emlékestre, melyet a felújított KIE-házban 1992. szeptember 20-án vasárnap du. 4 órakor tartunk.

Bizony sokan elmentek közülünk a minden élők útján, s van, aki súlyos betegen fekszik - de, aki teheti, áron is megvegye az alkalmat - és jöjjön!

Szeretettel várja feleségével - férjével együtt

Pomáz, 1992. szept. 6. a pomázi gyülekezet

Felhívás az 50. évforduló alkalmából (1992)

A KIE-házban istentiszteleteket is tartottunk

KÖZÖTTÜNK SZOLGÁLNAK

Fiatal szolgálóink bemutatkozása

Osváthné Laár Katalin

„Vegyétek azért a szívetekre és lelketekre ezeket az igéket, kössétek jeliül a kezetekre, és legyenek fejdíszként a homlokotokon. Tanításátok meg ezeket a fiaitoknak is, beszélj róluk, ha otthon vagy, és ha úton jársz, ha lefekszel, és ha felkelsz.” (5Móz 11,18-19)

18-19 éves lehettem, amikor csatlakoztam a gyülekezet ifjúsági csoportjához. 21 éves koromban született meg a szívemben a

döntés, hogy életem útján Jézust szeretném követni, akkor konfirmáltam is. Tanulmányaim után pedagógusként dolgoztam, Budakalászon szolgáltam a gyerekek között, és nyaranta Malmos Attilával, Suhajda Erzsivel, Kurfis Gézával (és még többekkel) részt vettem a gyerekklubok szervezésében, vezetésében. Még ma is hihetetlennek tűnik számomra, hogy milyen fiatalok voltunk, amikor a gyülekezetben ránk bízta a kisebbeket. Azóta Budakalász önálló gyülekezet lett, nekünk gyermekeink lettek, és mivel budakalásziak vagyunk, néhány évre elváltak útjaink. Harmadik éve, hogy visszatértünk ide, és tavaly óta részt vehetek a gyerekek közötti szolgálatban. Nagy örömmre szolgál, hogy a hajdani „kicsik” közül sokan szolgálnak a gyermekmunkában, vagy itt, vagy ott, ahová az élet sodorta őket. A mostani munkámban Solava Betti segít nagy odaadással.

A gyerekek között az tölt el mindig ámulattal, ahogy a gyerekek megértik és tisztán átélnek, amit Isten Igéjéből eléjük tárunk. Hálás vagyok Istennek, hogy részt vehetek ebben a munkában.

Bíró Krisztina

„De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok; futnak és nem lankadnak meg, járnak és nem fáradnak el.” (Ézs 40,31)

„Én tehát úgy futok, mint aki előtt nem bizonytalan a cél, úgy öklözködök, mint aki nem levegőbe vág.” (1Kor 9,26)

Bíró Krisztina vagyok, születésemtől fogva pomázi lakos; szüleimmel és testvéreimmel élek. Körülbelül négy éves lehettem, amikor egy karácsonykor azt mondtam otthon: „Szeretnék énekelni a templomban”. Akkor kezdődött a kapcsolatom a gyülekezettel. 12-13 éves korom óta részt veszek a gyermekmunkában, két évvel később kezdtem a kántori szolgálatot Csobánkán, és 2010 szeptembere óta a kórus segédkarnagyaként is szolgálok.

A főiskola elvégzése után hazatértem, a Sashegyi Sándor Általános Iskolában dolgozom, mint tanító, és a gyülekezet alkalmazásában, mint hitoktató.

GYERMEKKIRÁNDULÁS

2012. március 31.

A hideg, szeles idő ellenére is remek hangulatban túráztunk a Kő-hegyen

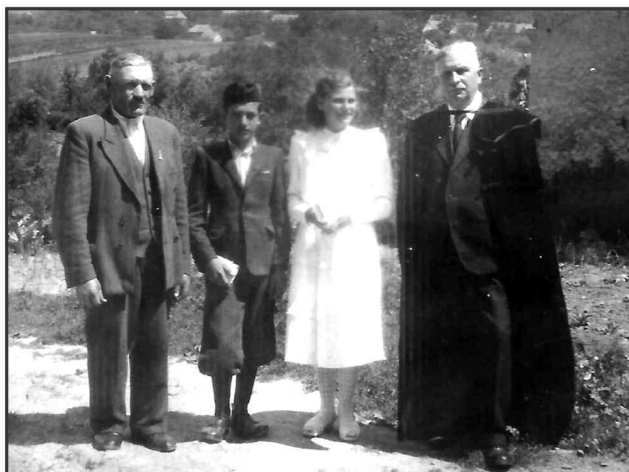
ANNO

Demeter József lelkipásztor
Gaál Mihállyal Csobánkán
(1950-es évek)

NÁLUNK KERESZTELTÉK

Török Szabolcs Isten népéhez tartozzik

POSTALÁDÁNKBÓL

Nagy örömmel olvastam végig „Áldás, békesség!” című gyülekezeti újságunk első számát, amely már tartalomjegyzékében gazdagnak és teljesnek ígérkezett, mégis felülmúlta várakozásomat.

Isten iránti hálaadással gondolok az egész gyülekezetünkre; Nyilas Zoltán lelkipásztorunkra, aki a „kegyelem korszakában” tisztán, világosan tanít Istennek Jézus Krisztusban irántunk tanúsított kegyelméről,

– az öt segítő tanítóinkra, Soós Laci bácsira, akiről bátran vallom én is, hogy „azonos oldalon”, Jézus Krisztus oldalán áll, örülök, hogy őt ismerhetem, hallgathatom 40 éve már,

– Orsolyára, aki prédikációin és versein keresztül a szívbe enged bepillantást: „Bár fára szegezték – dacol, karjait végtelenre tárja”. Bár-

csak minden ember elrejtőzne ezekben az ölelő karokban, ahogy testvérünk is tette,

– presbitereinkre, akik hála Istennek mind férfiak, s akik gyülekezetünk gondjait nemcsak földi síkon hordozzák, hanem előbb az Úr véleményét, akaratát kutatva, keresve, mint akik mindnyájan odaadták már szívüket, életüket Neki,

– gyermek és felnőtt aktív tagjainkkal együtt azokra, akik keresik az Utat, Igazságot, Életet, Jézus Krisztust.

Kiváltság, hogy ehhez a testvéri közösséghez tartozhatom családommal együtt, már több mint 40 éve, és együtt imádkozhatom velük.

Legyen az Úr kegyelme és áldása mindazokon, akik munkálkodnak újságunk megjelenésén és azokon, akik alapot szolgáltatnak ehhez!

Továbbítom kívülállóknak, hogy áldás származzon belőle mások számára is.

Cseri Istvánné

NAPLÓ

Alkalmaink voltak:

2012. március 4. – Gyermekdélután.

2012. március 5-9. – Egyházmegyei presbiteri csendeshét Mátraházán (program: HISSZÜK ÉS VALLJUK).

2012. március 12-16. – Egyházmegyei gyülekezeti munkás csendeshét Mátraházán (program: HISSZÜK ÉS VALLJUK).

2012. március 11. – Viktorné Erdős Eszter a ráckeresztúri Református Drog-rehabilitációs Otthon lelkipásztorának szolgálata; presbiteri gyűlés.

2012. március 18. – Istentiszteletünkön közöttünk szolgált gyermekeink a pomázi templomban.

2012. március 24. – Templom és imaház takarítás.

2012. március 25. – Istentiszteletünkön közöttünk szolgált gyermekeink a csobánkai imaházban.

2012. március 25. – Psalmus kórusunk szolgálata a leányfalui református szeretetotthonban.

2012. március 31. – Gyermekkirándulás.

2012. április 2. és 4. – Bűnbánati este Pomázon.

2012. április 3. és 5. – Bűnbánati este Csobánkán.

2012. április 7. Nagyszombat – Dr. Szűcs Ferenc lelkipásztor szolgálata a pomázi templomban.

Tervezett alkalmaink:

2012. április 15. – Kisköri presbiteri gyűlés Budakalászon.

2012. április 22. – Gyermekdélután.

2012. április 28-30. – A Psalmus Kórus szolgálata Zilahon.

2012. május 13. – Egyházmegyei kórustalálkozó Pátyon a Psalmus Kórus részvételével.

2012. május 19. – Konfirmáció; presbiteri gyűlés.

2012. május 20. – Konfirmáció.

2012. május 21., 23. és 25. – Bűnbánati este Pomázon.

2012. május 22. és 24. – Bűnbánati este Csobánkán.

Keresztelő:

2012. március 25. – Török Szabolcs

Halálozás, temetések:

-2012. február 18-án elhunyt Gelu Józsefné (†69) testvérünk, temetése 2012. február 29-én volt a pomázi református temető kertben.

-2012. február 24-én elhunyt Horváth László (†82) testvérünk, temetése 2012. február 29-én volt a csobánkai temető kertben.

-2012. február 25-én elhunyt id. Fekete Ferencné (†66) testvérünk, temetése 2012. március 8-án volt a pomázi református temető kertben.

-2012. március 2-án elhunyt Melich Ágnes (†59) testvérünk, temetése 2012. március 20-án volt a békásmegyéri urnatemetőben.

-2012. március 4-én elhunyt Krizbay Kálmán (†67) testvérünk, temetése 2012. március 23-án volt a pomázi református temető kertben.

-2012. március 9-én elhunyt Szőnyi G. Sándor (†83) testvérünk, a megemlékezés 2012. március 23-án volt a pomázi templomban.

Id. Fekete Ferencné

Gyülekezetünk rendszeres alkalmai

Hétfő:

9,30 baba-mama kör Pomázon
(hónap első és harmadik hétfőjén)
17,00 imaóra (páratlan heteken) Pomázon
18,00 énekkari próba Pomázon

Kedd:

18,00 kétkereszt alkalom Pomázon
18,00 bibliaóra Csobánkán

Szerda:

18,00 bibliaóra Pomázon

Csütörtök:

18,00 imaóra (páratlan heteken) Csobánkán

Péntek:

19,00 ifjúsági bibliaóra Pomázon

Vasárnap:

9,00 istentisztelet Csobánkán az imaházban
9,00 gyermek istentisztelet Csobánkán az imaházban
10,30 istentisztelet Pomázon a templomban
10,30 gyermek istentisztelet Pomázon a gyülekezeti házban

1 + 1 %

Kérjük, hogy adója első 1%-ával támogassa Ön is a Magyarországi Református Egyház értéktörvényi társadalmi szolgálatát!

Technikai szám: 0066

Bővebb információ: <http://www.reformatus.hu/egyszazalek/>

Az adóbevallásunk során lehetőségünk van az adónk további 1 %-áról is rendelkezni. Társegyházközségünk megsegítésére is köszönettel fogadjuk az adó 1 %-át, amit a gyülekezetünk teljes körű hitéletének, istentiszteletének ott-hont adó templom védelmére, a közösségi életnek teret biztosító intézményeink fejlesztése fordítunk. KÖSZÖNJÜK.

Pomázi Református Gyülekezetért Alapítvány

Adószám: 18693829-2-13

Kérjük, hogy alapítványunkat adományaival is támogassa.

Az alapítvány számlaszáma: Pilisvörösvár és Vidéke Takarékszövetkezet

Pomázi Fiókja 65700055-10140114

Amennyiben Ön saját maga készíti el az adóbevallását, rendelkező nyilatkozatát az adóbevalláshoz csatoltan lezár, adóazonosító jelével ellátott postai borítékban személyesen vagy postán is feladhatja. Amennyiben a munkáltatója készíti el az adóbevallását, abban az esetben lezár, adóazonosító jelével ellátott, ragasztott felületére átnyúlóan, saját kezűleg aláírt postai borítékban elhelyezve juttathatja el a munkáltatójához, legkésőbb 2012. május 10-éig. Abban az esetben, ha Ön, nem rendelkezett adójának 1+1%-ról a bevallásában, vagy a munkáltatójának sem nyilatkozott, akkor a kitöltött formanyomtatványt 2012. május 21-éig lezár, adóazonosító jelével ellátott postai borítékban személyesen vagy postán, illetőleg elektronikus útlapként, elektronikus úton még megteheti.

Kérjük a kedves testvéreket, írják meg lapunkkal, illetve a lapunkban megjelent írásokkal kapcsolatos véleményüket, legyen az támogató vagy éppen kritikus hangvételű. Várjuk hozzászólásaikat, javaslatukat, akár a lapunkkal, akár a gyülekezetünkkel kapcsolatban.
Erősítsük együtt gyülekezeti életünket és Istenbe vetett hitünket!

ÁLDÁS, BÉKESSÉG! A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; * Telefon: 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke u. 19.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlap cím: <http://www.parokia.hu/lap/pomaz-csobankai-reformatus-tarsegyhazkozseg>

Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 10918001-00000034-47170002* Csobánka: 10918001-00000034-47170019

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor (e-mail: znyilas@freemail.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila (e-mail: dr.puskas.attila@t-online.hu; Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor (e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)

Megjelenik kéthavonta 400 példányban, ingyenes terjesztésben